

POGODA
Na dzisiaj zapowiedziane jest stosunkowo duże zachmurzenie z możliwością deszczu, temperatura do 80 F (26.7 C).
Jutro również pochmurnie, przelotne deszcze i burze, temperatura do 83 F (28.3 C).
Wschód słońca o godz. 6:18 rano, zachód o godz. 7:21 wieczorem.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1906

AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

No. 171 Rok (Vol.) LXXIX

CHICAGO, IL, Środa, 3 Września (September 3), 1986

Telefon wszystkich biur 286-0141. **35¢**

KALENDARZYK
Dzisiaj środa, 3 września
— Grzegorza i Zenona.
Jutro czwartek, 4 września
— Rozalii i Julianny.
Pojutrze piątek, 5 września
— Wawrzyńca, Doroty i Teodora.

REFERENDUM DOPIERO W LUTYM 87

Nie Dojdzie Do Wymiany "Szpiegów"

W Dzisiejszym Numerze Znajdziecie:

- * O ciężkim stanie zdrowia Moczulskiego i innych działaczy uwięzionych w PRL (str. 4)
- * Ustawa przeciw oszustom budowlanym — w Poradniku dla Emerytów (str. 2)
- * Paweł Migacz pisze o gwiazdzie amerykańskiego baseballu (str. 5)
- * Komunikaty organizacyjne (str. 3)
- * Początek roku szkolnego w polskich szkołach sobotnich (str. 8)
- * Na temat nadcisnienia krwi pisze dr K. Kubik (str. 5)
- * O obchodach 6 rocznicy "Solidarności" w Chicago (str. 8)

Ograniczenia Spożycia Alkoholu w 5 Kolejnych Stanach

(UPI) — Pięć kolejnych stanów wprowadziło zakaz sprzedaży alkoholu osobom, które nie ukończyły 21 roku życia.

Od 1 września zakaz ten wszedł w życie w stanie Wisconsin, Północna Karolina, Minnesota, Teksas i Iowa. Już w 41 stanach na terenie USA obowiązują zakazy podawania alkoholu osobom poniżej 21 lat.

W poniedziałek około 10,000 studentów z uniwersytetu Chapel Hill w Północnej Karolinie ruszyło szturmem do sklepów, by zakupić alkohol na swoją "ostatnią popijawę." Policja zmuszona była przystąpić do akcji, kiedy młodzież zaczęła atakować sklepy z napojami alkoholowymi. Aresztowano 18 osób. Straty materialne ocenia się na tysiące dolarów.

"Wybito wiele szyb i rozpalono ogniska w koszach na śmieci. Butelki latały dookoła" — stwierdził jeden ze świadków.

W Wisconsin wszystkie tawerny nad granicą stanu były oblegane przez młodzież z Illinois, a głównie z rejonu Chicago. Wszyscy chcieli jeszcze "legalnie pociągnąć ostatni łyk piwa".

Gil Meisfeier, przewodniczący Związku Właścicieli Tawern w Wisconsin twierdzi, że decyzja ta będzie miała negatywne skutki, gdyż "Młodzież poniżej 21 lat swoje picie przeniesie z barów do samochodów". Będzie to jeszcze bardziej szkodliwe niż do tej pory.

W Wisconsin, Iowa i Minnesota wolno jeszcze ludziom, którzy ukończyli 19 lat przed 1 września zakupować alkohol. Leczą dwa lata tylko ludzie z ukończonym 21 rokiem życia będą legalnie mogli zakupować napoje alkoholowe.

W Teksasie przewiduje się, że nowa ustawa ograniczy spożycie napojów wysokowykrotowych przez około 0.5 miliona młodych ludzi, lecz jak wszyscy twierdzą ograniczy ona tylko spożycie, lecz nie powstrzyma całkowicie, gdyż "młodzież z całą pewnością znajdzie inne sposoby kupna, jeśli nie może uczynić tego legalnie". Ocenia się, że właściciele barów w ciągu dwu najbliższych lat poniosą straty w wysokości przeszło \$5,4 milionów.

Moskiewskie Rokowania o Wojnie Afgańskiej

Washington (CSM) — W Moskwie trwają rozmowy przygotowawcze do spotkania na szczycie zapowiedzianego na koniec bieżącego roku. Dwu-dniowe negocjacje między stroną amerykańską a sowiecką dotyczą tym razem rozwiązania konfliktu w Afganistanie.

Obserwatorzy przewidują, że wojna w Afganistanie będzie jednym z kluczowych punktów rozmów między prezydentem Reaganem a sowieckim przywódcą Gorbaczowem.

Sowieci Oskarżają Danilowa

"Afera Jak Ze Złego Filmu Szpiegowskiego"

Moskwa (UPI, CT) — Rzecznik ministerstwa spraw zagranicznych ZSSR Gienadij Gierasimow stwierdził we wtorek, że KGB przesłuchiwało aresztowanego w sobotę korespondenta U.S. News & World Report Nicholas Danilowa, oraz, że wyniki przesłuchania zostaną przekazane organom sądowym.

Danilow przebywa obecnie w moskiewskim więzieniu Lefortowo. Gierasimow nie powiedział jak długo amerykański korespondent przetrzymywany będzie w więzieniu do chwili postawienia mu aktu oskarżenia, nie wskazał również jakiego typu oskarżenie będzie mu przedstawione. Na pytanie, kto wydał polecenie aresztowania Danilowa, odpowiedział, że został on zatrzymany przez "pracowników KGB".

Rzecznik departamentu stanu, Charles Redman rozwił we wtorek wątpliwości i spekulacje dotyczące możliwości zamiany Danilowa na szpiega sowieckiego Genadija Zacharowa.

Stwierdził on, że aresztowany przez FBI 23 sierpnia Zacharow będzie odpowiadał za swoje czyny zgodnie z wymogami amerykańskiego prawa. Zapytany o możliwość (Ciąg dalszy na str. 6-ej)

Kolejne Ofiary Wybuchów Bombowych w RPA

Johannesburg, RPA (NYT) — W supermarkecie na przedmieściu miasta Durban podłożono bombę. Przy najmniej 18 osób odniosło obrażenia.

3-letnia dziewczynka i 20-letnia kobieta należące do białych mieszkańców tego kraju w poważnym stanie znajdują się w szpitalu. Rannych zostało także co najmniej 10 czarnych mieszkańców.

Policja twierdzi, że bombę pozostawiono w miejscu, gdzie klienci pozostawiają swoje bagaże przed dokonaniem zakupów. Posiadła ona zapalnik zegarowy i była, jak twierdzi policja produkcyjnie sowieckiej.

Jak do tej pory żadna grupa nie przyznała się do podłożenia ładunku wybuchowego, lecz władze uważają, że sposób przeprowadzenia ataku wskazuje na bojowników z organizacji African National Congress.

AFC od kilku już lat walczy o równoprawienie dla czarnych mieszkańców i zniesienie apartheidu w RPA. Walka ta ostatnio bardzo przybrała na sile po wprowadzeniu stanu wyjątkowego.

Wczoraj też rząd uzupełnił listę osób zatrzymanych na mocy przepisów stanu wyjątkowego o 786 nazwisk. Lista ta liczy już 9,387 osób. Jednak przedstawiciele organizacji zrzeszających czarnych twierdzą, że jest ona jeszcze dłuższa, gdyż władze nie liczą osób przebywających w areszcie poniżej 30 dni.

NRD-owski Pułkownik Zbiegł Do RFN

Hamburg, RFN (UPI) — Źródła zachodniemieckie podają, że jedną z trzech osób, które uciekły w czasie ostatniego weekendu z NRD do RFN jest 37-letni oficer, który w pełnym mundurze przekorczył "ze-lazną kurtynę."

Pismo zachodniemieckie Bild podało, że zbiegiem jest dowódca 3 batalionu 20 pułku granicznego pułkownik Dietmar Mann.

CHICAGO (Inf. wł.) — W dniu dzisiejszym złoży przysięgę nowy ambasador Stanów Zjednoczonych w Czechosłowacji amb. Julian M. Niemczyk. Serdecznie gratulujemy, ciesząc się, że Amerykanin polskiego pochodzenia zajmować będzie tak ważne stanowisko reprezentując Stany Zjednoczone. Na zdjęciu amb. Julian Niemczyk w czasie wizyty, jaką złożył prezesowi K.P.A. i ZNP mec. Alojzemu Mazewskiemu przed tygodniem. Od lewej: prezes Alojzy Mazewski, ambasador Julian M. Niemczyk, wiceprezeska ZNP — Helena Szymanowicz i redaktor "Zgody" Wojciech Wierzewski. (foto. Vic Modliński)

Sowiecka Zgoda Na Inspekcje Stref Działań Wojskowych

Sztokholm (CT) — W miniony piątek, Związek Sowiecki wyraził zgodę na dopuszczenie zagranicznych obserwatorów na teren, na którym odbywają się działania wojskowe, pod warunkiem, iż będą się oni posługiwać sowieckimi samolotami i pojazdami.

Marszałek Sergiej Achromiejew (szef sowieckiego sztabu generalnego który ogłosił decyzję Kremla) dał także do zrozumienia, że pomyślnie zakończyła Europejskiej Konferencji Rozbrojeniowej może przetrzeć drogę do spotkania na szczycie Reagan-Gorbaczow.

W Washingtonie, rzecznik Departamentu Stanu, Charles Redman powiedział — "Uważamy sowiecką zgodę na przeprowadzenie inspekcji za istotny krok w kierunku efektywnej weryfikacji". Redman uchylił się od bezpośredniej oceny sowieckiej propozycji.

Rzecznik zajął nieco chłodniejsze stanowisko w sprawie propozycji dotyczącej weryfikacji na miejscu przeprowadzenia prób nuklearnych w zamian za amerykańską zgodę na wstrzymanie wszystkich podziemnych wybuchów. Stany Zjednoczone podchodzą ostrożnie do tej propozycji gdyż obawiają się, że Związek Sowiecki może nie zastosować się do tego postanowienia.

Zagraniczni obserwatorzy nie będą dopuszczeni w "zamknięte strefy" działań militarnych, lecz Moskwa podkreśla, że takie strefy zostaną ograniczone terytorialnie i pod względem aktywności. Dla przykładu, zagraniczni obserwatorzy nie będą wpuszczani na teren bazy marynarki wojennej na Półwyspie Kola, lecz będą mogli obserwować manewry

398 Ofiar Katastrofy Na Morzu Czarnym

Moskwa (CT) — Nie znany jest w dalszym ciągu los ok. 319 pasażerów statku wycieczkowego Admirał Naghimow, który zatonał w poniedziałek na Morzu Czarnym w wyniku zderzenia ze statkiem handlowym Piotr Wasew.

Leonid Nediak, zastępca ministra żeglugi, powiedział podczas konferencji prasowej, że uratowano 836 osób, 319 jest zaginionych zaś 79 straciło w wypadku życie. Nediak dodał także, że przyczyną katastrofy był błąd w nawigacji i że szanse na odnalezienie rozbitków są znikome.

Hajda Na Misia!

Okolo 250 jugosłowiańskich myśliwych tropi w miejscowości Ljubovija w zachodniej Serbii, niedźwiedzia lubiącego baraninę.

W ciągu 4 lat niedźwiedź zabił ok. 600 owiec. Nie dalej niż dwa tygodnie temu zabił 8 owiec od razu, z czego 4 zjadł na miejscu, a resztę ukrył w lesie na później.

Komisja Bada Przyczyny Katastrofy

Cerritos, Calif. (CT) — Kontroler ruchu powietrznego ostrzegł pilota meksykańskiego samolotu DC-9 o stanie ruchu nad lotniskiem minutę przed wypadkiem, lecz oficerowie prowadzący śledztwo w sprawie przyczyn katastrofy nie są pewni, czy sygnał został przez pilota rzeczywiście odebrany.

Członkowie komisji śledczej twierdzą, że pilot jakiegos małego samolotu zwracał się do wieży kontrolnej o informacje na temat jego trasy, lecz nie wiadomo do tej pory, czy był to pilot samolotu, który uległ wypadkowi.

W wyniku wypadku nad Los Angeles śmierć poniosły 64 osoby na pokładzie samolotu meksykańskiego i 3 na pokładzie prywatnego samolotu. Z raportów policji wynika, że co najmniej 24 osoby poniosły śmierć, kiedy obydwa samoloty spadły na zamieszkałą dzielnicę. Ponad dwanaście budynków uległo zniszczeniu.

Członkowie Komisji d/s Bezpieczeństwa Lotniczego doszli do wniosku, że na radarach lotniska stwierdzono obecność w powietrzu prywatnego samolotu, jednakże nie wiadomo, czy kontrolerzy zdawali sobie sprawę, że leci on trasą meksykańskiego samolotu pasażerskiego. Jedno jest pewne, że 1 minutę i 15 sekund przed wypadkiem pilot meksykański otrzymał wiadomość, że w zasięgu pola widzenia powinien znajdować się inny statek powietrzny.

Kontrolerzy nie mogli powiadomić pilota samolotu prywatnego, gdyż leciał on poniżej wymaganej wysokości i nie nadał swoich sygnałów rozpoznawczych.

Jak podają władze, "w takich wypadkach zależy od pilotów, by wszystko widzieć i unikać możliwej kolizji."

Komisja badająca przyczyny katastrofy podała też kontrolerów będących krytycznym dniem na służbie badaniom na obecność narkotyków. Raport podaje, że w ich organizmach śladów zażywania narkotyków nie stwierdzono. Spośród 34 przebadanych kontrolerów stwierdzono obecność narkotyków u 3 osób, lecz tamtego dnia nie były one na służbie. Chcąc uniknąć ich słabszej dyspozycji w przyszłości władze lotniska nakazały, by poddały się one kuracji odwykowej na własny koszt, w przeciwnym wypadku będą zwolnione.

Śledztwo w sprawie zbadania przyczyn katastrofy ciągle trwa i istnieje możliwość znalezienia nowych dowodów wyjaśniających techniczne i ludzkie powody tragedii.

103 Uwolnionych w Wyniku Amnestii

Warszawa (CT) — Rzecznik rządu, Jerzy Urban poinformował wczoraj, że do tej pory, na mocy lipcowej amnestii, uwolniono 103 więźniów politycznych.

Urban dodał, że amnestia może zostać przedłużona do 15 września, kiedy to sądy lokalne i prokuratorzy zakończą analizowanie akt więźniów kwalifikujących się do odzyskania wolności.

Władze reżimowe podały, że przed amnestią liczba więźniów politycznych wynosiła 189 osób, natomiast źródła opozycyjne twierdzą, iż było ich 350.

Decyzja Rady Wyborczej

Prokurator Daley: "Policzek Dla Każdego Chicagowianina"

(CT, CST) — Chicagowska Rada Wyborcza podjęła negatywną decyzję w sprawie referendum, dotyczącego bezpartyjnych wyborów na mayorę Chicago. Rada zdecydowała, że wyborcy będą mogli wypowiedzieć się na ten temat podczas lutowych praw wyborów.

Zwolnienicy referendum oświadczyli, że wystąpią dzisiaj do Sądu Okręgowego o zmianę decyzji. Popierający mayorę Harolda Washingtona mają zamiar nie dopuścić do tego, aby referendum w sprawie bezpartyjnych wyborów odbyło się w lutym.

Jeżeli decyzja rady zostanie utrzymana w mocy, będzie to oznaczało iż referendum odbędzie się w (Ciąg dalszy na str. 6-ej)

Nasilenie Walk Separatystów Tamilskich

Colombo, Sri Lanka (UPI) — Ciężkie walki wybuchły między oddziałami rządowymi a partyzantami tamilskimi na wyspie Mannar. Partyzanci wysadzili most o długości 2 mil łączący wyspę Mannar z lądem stałym.

Łodzie należące do wojsk rządowych otoczyły wyspę, podczas gdy helikoptery i piechota atakują pozycje gurillas. Przerwana jest łączność telefoniczna z wyspą. Trwa ostra wymiana ognia rakietowego i z moździerzami.

Żadna ze stron nie podała danych na temat strat materialnych i ofiar w ludziach.

Mieszkańcy wyspy podają, że duża ilość partyzantów tamilskich przybyła na łodziach z indyjskiego stanu Nadu i wezwała ich do opuszczenia domostw. Większość mieszkańców znalazła schronienie w miejscowym szpitalu.

Tamilowie już od wielu lat prowadzą walkę z rządem w Colombo, by odłączyć się od Sri Lanki i utworzyć własne państwo.

Źródła rządowe podają także, że wczoraj miała też miejsce ponad 90 minutowa wymiana ognia na przedmieściach miasta Vasavilan, które leży nie całą milę od głównej kwatery dowództwa wojsk rządowych. Także nie podano szczegółów na temat ofiar w ludziach.

Wyrok Śmierci Utrzymany w Mocy

Belgrad, Jugosławia (UPI) — Sąd Najwyższy Federacyjnej Republiki Jugosławii utrzymał w mocy wyrok sądu pierwszej instancji skazujący zbrodniarza wojennego Andriję Artukovica na karę śmierci przez rozstrzelanie.

W miniony poniedziałek sąd w pięcioposobowym składzie rozprawił i oddalił apelację Artukovica, skazanego za współudział w masowych morderstwach w okresie minionej wojny.

"Zostało stwierdzone ponad wszelką wątpliwość, że Andrija Artukovic jest winien zarzucanych mu zbrodni — głosi sentencja wyroku — sąd stwierdza w związku z tym, że tylko kara śmierci, nawet biorąc pod uwagę i traktując, jako okoliczność łagodzącą podeszły wiek skazanego, odpowiada społecznemu niebezpieczeństwu i stopniowi kryminalnej odpowiedzialności."

Artukovic ma obecnie jeszcze jedną, ostatnią już szansę ocalenia, a mianowicie może skorzystać z prawa łaski udzielonego przez 5-osobowe ciało rządzące.

Wpływ żywienia na nasz organizm — najkrócej, bo w kilku punktach — określiła FAO, czyli Organizacja do Spraw Rolnictwa i Wyżywienia przy Organizacji Narodów Zjednoczonych. Zdaniem FAO, prawidłowemu odżywianiu człowieka zawdzięcza:

1. Silny organizm.
2. Żywy umysł.
3. Pełne zdrowie.
4. Przedłużony okres twórczego życia, czyli... młoda starość.

A oto rezultaty odżywiania nieprawidłowego:

1. Organizm zbyt wagi, by zwalczać choroby.
2. Ocieślały umysł.
3. Zmęczenie i znużenie.
4. Wczesna starość.

Wiemy, jak ważne jest odżywianie już w okresie najwcześniejszym, bo w łonie matki. Od tego właśnie okresu zależy m.in. jakie dziecko będzie miało zęby (mleczne, a później stałe), jaki kośćceć itd. Po urodzeniu, odporność dziecka na choroby zależy jest od tego, czy matka karmiła je pierśią, czy nie; jak długo je karmiła, od kiedy do pokarmu naturalnego zaczęła dodawać inne składniki. Na szczęście, obecnie tym okresem przeważnie kieruje lekarz z poradni i mądre matki przestrzegają jego wskazówek. Tu też tkwi tajemnica, że dzisiejsza młodzież jest taka rosta, zdrowa, wprost piękna.

Niemniej zdarza się, że gdy zdrowe, odchowane dziecko zaczyna chodzić do szkoły, troska o jego prawidłowe żywienie maleje.

Stwierdzono na przykład, że pewien procent dzieci przychodzi do szkoły bez śniadania. A dalsze badania udowodniły, że dzieci, które przed wyjściem do szkoły nie zjadły w spokoju, bez pośpiechu solidnego śniadania — mają trudności w nauce i zwykle gorzej stopnie.

Młodzież w okresie rozwojowym powinna być żywiona bardzo umiejętnie. Jedzenie zbyt pikantne, duża ilość ostрых przypraw, tłustego

Poradnik Dla Emerytów

red. JULIUSZ
P.O BOX 41334
CHICAGO. 60641-0334

Co Jeść Dla Zdrowia?

mięsa, a zbyt mało mleka, jarzyn i owoców — powoduje nie tylko "zepsutą krew", objawiającą się złą cerą, trądzikiem, wgrami, ale wywołuje także stałe podniecenie, agresywność, prowadzi do trudności w współpracy ze środowiskiem. Młodzież nieprawidłowo odżywiana ma kłopoty z przyswajaniem sobie wiedzy, ze skupieniem uwagi, z pamięcią.

Ale, prawdę mówiąc, najwięcej grzechów przeciw racjonalnemu odżywianiu popełniają dorośli... na samych sobie. Na ogół zaspokajają swoje apetyty, a nie potrzeby organizmu. Jedzą zbyt dużo tłusto, słodko, co prowadzi do otyłości i wszystkich jej fatalnych konsekwencji. A gdzieś ok. lat 40 zaczynają się choroby wątroby, woreczka żółciowego, nerek, stany wywołane złą przemianą materii, ciśnieniowe i krążeniowe. Brdzo często nadkwasota, rzadziej niedokrwistość.

Gerontologia (gerontologia, to nauka o starości) twierdzi, że człowiek ma taką starość, na jaką sobie zasłużył, zapracował przez całe życie. Ale mówią też, że lata między 40 a 50 rokiem życia są "ostatnim dzwonkiem", kiedy można jeszcze przygotować sobie "młoda starość".

Co rozumiemy przez pojęcie młodej starości? Pełna sprawność umysłowa, zdrowie, i to, co FAO nazywa "przedłużonym okresem życia", a więc zdolność do pracy, energii, nawet entuzjazm (opiekunami społecznymi są zwykle... emeryci).

Jednym z najważniejszych warunków "młodej starości" jest właśnie prawidłowe odżywianie. Ani cały organizm, ani umysł nie mogą sprawnie funkcjonować, gdy atakuje nas miażdżyca, ten post-trach starości. Niestety, do tej pory dokładnie nie wiadomo, co jest jej powodem. Ale wiadomo, że może występować nie tylko na starość, lecz w każdym wieku. Najczęściej jednak zaczyna się między 40-45 a 55 rokiem życia. Na ogół po latach 70-75 już się nie pojawia, o ile nie było jej wcześniej.

Ważnym jest o tym, że nerwowe życie, napięcia psychiczne, troski, kłopoty, zmartwienia, poczucie dużej odpowiedzialności — są czynnikami sprzyjającymi sklerozie. Stąd zawały serca na tle miażdżycy nazywano "chorobą dyrektorską", bo najczęściej zdarzają się u ludzi na odpowiedzialnych stanowiskach, niż u osób, wykonujących spokojną pracę, bez nerwowych napięć.

Najczęściej jednak odpowiedzial-

nością za miażdżycę obarcza się nieprawidłowe żywienie. Także i "chorobę dyrektorską", przypisuje się... złemu odżywianiu, nieregularności w spożywaniu posiłków, które w dodatku nie zawsze są świeże i zdrowe, często odgrzewane, przy tym nieraz "zakrapiane".

Od dawna wiadomo, że rozwojowi miażdżycy najbardziej sprzyjają tłuszcze, zwłaszcza zwierzęce (tłusta wieprzowina, smalec), zbyt duże ilości masła, słoniny, ciężkich ciast itd. Wkrótce do tej listy dopisano jeszcze cukier i słodycze, tym groźniejsze, im bardziej związane z tłuszczami, na przykład w formie ciast, tortów, czekolad itp. Obser-

Przeciw Oszustom Budowlanym

Często się słyszy jak nieuczciwi kontraktorzy czatują na naiwnych lub łatwowiernych emerytów, wyłudając od nich większe sumy pieniędzy za reperacje w domach.

Tacy oszukańcy kontraktorzy budowlani często robiąc "darmowe" inspekcje w domach niespospostrzeżenie psują pewne urządzenia, a potem zastraszają właścicieli o niebezpieczeństwie, aby wymusić kosztowne i niepotrzebne reperacje, albo wymianę urządzeń na nowe.

Inni kontraktorzy pobierają duże sumy pieniężne z góry za potrzebne do wykonania reperacje lub przeróbki w domu, a potem nie pokazują się więcej do pracy lub nie wywiązują się z tego co przyrzekli zrobić przed zapłatą.

Dlatego też dobrze się stało, że gubernator James Thompson podpisał nową ustawę, która z pewnością pomoże emerytom zamieszka-

wacje te potwierdzone zostały przez badania statystyczne, które wykazały, że w krajach, gdzie jada się dużo słodko, miażdżyca występuje niemal nagninnie; tam zaś, gdzie dominuje odżywianie owocowo-warzywne jest to choroba niesłychanie rzadka.

Wybitny uczonej prof. Keys twierdzi, że gdyby każdy przez całe życie zjadał po 2 jabłka dziennie, nigdy nie miałby miażdżycy. Jabłka działają bowiem jak "miotła na kizki" i tak je wymiatają, że nie dopuszczają do tworzenia się nadmiaru cholesterolu i innych substancji osiadających na ścianach naszych naczyń krwionośnych, czyli w sumie nie dopuszczają do miażdżycy. Tym czynnikiem wymiatającym jest pektyna. Według prof. Keysa — już 15 gramów tej substancji wystarczy, by ratować nasz organizm. A te 15 g pektyny tkwi właśnie w dwóch średniej wielkości jabłkach, nie przejrzałych.

Ale, stosując taką kurację jabłkową — do tego, co codziennie spożywamy, nie dodajemy już produktów bogatych w cholesterol!

W Illinois.

Nowa ustawa Senatu #1634, nazwana "Home Repair Fraud Act" określa za przestępstwo kryminalne umyślne uszkodzenie własności z zamiarem zwabienia właściciela do podpisania kontraktu na reperacje domu za wygórowaną cenę — ponad właściwe koszty takiej roboty.

Innymi słowy, gdy kontraktor policyjny za reperacje lub przeróbki w domu nieuzasadnione wysokie sumy w porównaniu z faktyczną wartością roboty — to taki nieuczciwy kontraktor — gdy zostanie uznany winnym oszukaństwa, może być ukarany aż do 3 lat więzienia.

Ustawa ta również czyni aktem karnym udawanie przez kontraktorów, że są inspektorami budowlanymi, aby uzyskać wstęp do domu i spowodować "problemy", a potem zastraszają emerytów do podpisania kontraktów na kosztowne reperacje w domu.

Wspaniały Polski Film "Krzyżacy" w Kinie Patio

Tylko 4 dni od Czwartku, 4 Września do 7 Września

Jest to film, który przedstawia jeden z najpiękniejszych i najważniejszych momentów tysiącletniej historii Polski. Pokazuje nam czasy, gdy zjednoczone siły Polski, Litwy i Rusi zatamowały napór zdradzieckiego zakonu Krzyżaków na ziemię Słowian. Gdyby pod Grunwaldem zwyciężyły wojska krzyżackie, historia nie tylko Polski, lecz i całego świata potoczyłaby się innymi drogami. Dlatego właśnie H. Sienkiewicz, który — w czasie czarnej nocy niewoli — był światłem, budzącym w zgnębionym społeczeństwie wiarę w lepszą przyszłość i dumę narodową — ten właśnie fragment polskiej historii wybrał jako temat do jednej ze swych najlepszych powieści "Krzyżacy".

Ze względu na ten wartościowy film, który podkreśla głęboką wiarę i piękną historię Narodu Polskiego, film ten powinna zobaczyć nie tylko cała polonijna społeczność, ale i Amerykanie, ponieważ film posiada dystrybucję angielską.

Wielki ten film — epopeja w reżyserii A. Forda został zrealizowany na szerokim ekranie (Cinemascope) w naturalnych kolorach. W rolach głównych występują: U. Modrzyńska, G. Stanisłewska, A. Szalawski, H. Borowski, A. Fogiel, E. Karewicz, M. Kalenik i inni.

Ponieważ film Krzyżacy zostanie wkrótce odesłany do Polski, będzie to ostatni pokaz tego filmu w kinie Patio. Film będzie pokazany tylko

Proszą o Pomoc

Małgorzata Gil, samotna matka wychowująca troje dzieci prosi o pomoc. Jej adres: 39-400 Tarnobrzeg, ul. Mickiewicza 11/69.

Janina Rojek zwraca się z wielką prośbą o jakikolwiek pomoc. Znajduje się w ciężkich warunkach materialnych. Jest żoną alkoholika i razem z dziećmi cierpi z powodu tego nalogu. Dzieci jest sześciu w wieku 13, 10, 8, 7, 5 i 4 lata. Jej adres: 58-113 Lutomia Dolna 108, woj. Wałbrzych.

Julia Domoradzka zamieszkała m. Krasnogruda, 16-500 Sejny prosi o jakikolwiek pomoc, bo znajduje się w ciężkich warunkach materialnych.

NIEOCZEKIWANA CIĄŻA?

Nie wpadać w rozpacz... my możemy pomóc

- Bezpłatne Testy Ciążowe
- Zyciowi Doradcy
- Pomoc Lekarska
- Pomoc Finansowa
- Zrozumiałe i Prawdziwe Informacje o Moralnych, Fizycznych i Psychicznych Konsekwencjach Usuwania Ciąży.

8 South Michigan
Suite 1300 • 621-1100

F. A. Ossendowski

LENIN

WYDANIE TRZECIE
Poznań, 1930

3

— To, co powiedziałem i co dorzucili panowie, daje się zastosować do wszystkich państw europejskich, Ameryki północnej, Australji. Istnieje jednak pewien kraj ogromny i całkiem odmienny, pełen jeszcze bardziej jaskrawych wprost tragicznych paradoksów...

— Rosja!... — wtrącił Amerykanin.

— Rosja! — przytaknąłem. — Kraj, którego nikt na Zachodzie nie zna, bo rządy carskie rozpowszechniały o nim fałszywe wieści, a jeszcze bardziej fałszywe — wrogowie tych rządów! Nie znali też Rosji, prawdziwej, muzyckiej, sekciarskiej Rosji, sami Rosjanie. Ufając potęgę caratu, wojska, policji, żandarmów, duchowieństwa, chcieli oni widzieć w tych 130—150 milionach dopiero przed 69 laty napół zwolnionych chłopów bierne, ujemne stado, pełne pokory przed carem, potulne, naiwne, noszące w zbiorowym sercu swoim istotną treść Bóstwa, dla którego gotowe było w każdej chwili wstąpić na drogę męczenników, tak barwnie opisanych w „Czety-Minejach“.

Pomyślałem chwilę i dodałem:

— Doprawdy, ciężko mi jest mówić o tem z zachodnimi ludźmi, bo czuje się tak, jakgdybym mówił o tubylcach świeżo odkrytej wyspy! Nikt mi nie uwierzy, a co najgorsza — posądzi o tendencje i stronniczość! Polak musi przecież źle mówić o Rosjanach?! Jak tu obnażyć istotę duszy tego narodu, gdy wszyscy dobrze pamiętają najbardziej błyskotliwą, pełną romantyzmu i czaru umysłowość „les boyards russes“ i inteligentów?! Mój Boże! Dostojewskij, Tolstoj, Pawłow, Woronow, Miecznikow, Mendelejew, Riepin, Rachmaninow, Czajkowskij, Paolo Trubeckoj, — setki sławnych imion z dziedziny literatury, nauki, sztuki plastycznej, teatru, muzyki, baletu! Któż uwierzy? Wiwi-sekcejom tego rodzaju nie bardzo dowierzały nawet w Polsce, chociaż znaczna jej część prawie 1½ wieku przeżyła pod panowaniem Katarzyny, Pawła, dwóch Aleksandrów i dwóch Mikołajów! Do Rosji stosują miarę podług wzorów europejskich, dobrą dla najlepszych okazów, chociaż tych na 150 000 000 poddanych ich cesarskich mości — imperatorów Wschodniej naliczyć można byłoby najwyższej dwa miliony, czyli zaledwie połowę ludności Paryża.

— Resztę zaś stanowiło bydło? — spytał Anglik, bawdawco patrząc na mnie.

— Nie, tego nie twierdzę! — odparłem. — Reszta składała się z ludzkiego materiału, którego nie można było jednak, jak piasku lub drzewa, ważyć na delikatny, precyzyjny wadze karatami, co stosują jubilerzy do diamentów i złota.

— To prawda! — kiwał głową w zamyśleniu amerykański dziennikarz. — My w Stanach mamy też odmienne szablony dla czarnych i czerwono-skórych...

— Podobne to, chociaż nie ściśle, porównanie! — za-uważałem. — Proszę teraz wyobrazić sobie 150 milionowy naród, niejednolity, rozrzucony na olbrzymiej przestrzeni, a pozbawiony fizjologii współczesnego białego człowieka: poczucia sprawiedliwości, zrozumienia obowiązku, poszanowania prawa, potrzeby trwałego porządku i systemu. Naród ten nie mógł wyrobić w sobie i wykształcić tych niezbędnych dla stworzenia państwa i społeczeństwa idei, ponieważ był rzeczą, igraszką w rękach samowładnych carów, obawiających się dać swoim poddanym oświatę, bo, jak mówił Aleksander III, — „uczony syn kucharki staje się zawsze rewolucjonistą!“ I co za dziwny obraz, niemal apokaliptyczny! Car, zaczynając od moskiewskich kniaziów i Iwana Groźnego, a kończąc na „Mikołaju Krwawym“ lub „Ostatnim“, wysilił się na drapieżność względem swoich „wienopoddanych, umiłowanych dzieci“ i względem sąsiadów zakordonowych, na przelew krwi, na pogwałcenie prawa i moralności, na despotyczne, tyraniczne rządy. Naród powinien był, zdawałoby się, nienawidzić carów, a tymczasem przez cały przeciąg samowładztwa myśl, serce i marzenia ludu skierowały się ku carowi, wszystko przebaczały mu, tłumaczyły złe, niesprawiedliwe rządy wpływami szlachty, biurokracji, kupców i wogóle — „bogaczy“, spokojnie jednak przyjmowały drapieżność i zaborczość swoich władców, bo drapieżność i zaborczość leżały na dnie duszy narodowej.

— Gdzież zatem jest miejsce dla „szukania Boga“, jak wskazywała literatura rosyjska? — spytał Niemiec.

Nie odpowiedziałem mu i mówiłem dalej:

— Prace biologów dowiodły, że każdy z nas stanowi muzeum przedhistorycznych przodków, że w okresie embrjonalnym przechodzimy stadium rozwoju pierwotniaków, płazów, ryb, ptaków i nieznanych obecnie potworów ssących, które, z pewnością, zjawiały się niegdyś na powierzchni ziemi, a których potomkami jesteśmy. Wiemy teraz, że wszystkie te prototypy mogą odżyć nagle i wyrwać się na wolność, w postaci właściwych im zwyczajów. Cóż w takim razie powiemy o rosyjskim narodzie, jeżeli przypomnimy w sobie, że w żyłach jego i w mózgu tkwią zupełnie jeszcze młode pierwiastki Mongołów, Ugro-Finów i innych najeźdźców azjatyckich? Czyż zapomnieliśmy, że dla tych wojowniczych, surowych, dzikich szczerpów sprawnym innym krwawa laźnia stawała się rozkoszą najwyższą, a najdrapieżniejszy władca, jak Dżengis, Batu lub Tamerlan, wydawał im się półbogiem, połączonym z ziemią i z duszą narodu więzami powinowactwa krwi, idei burzycielskiej i zaborczej. To też lud rosyjski, a nawet inteligencja rewolucyjna marzyła o „carze ziemskim, czerwonym“...

— Czyżby to było możliwe?! — zawołał Anglik. — Czerwony car?!

— Podejmuję się oprzeć to twierdzenie moje na materiale historycznym! — odpowiedziałem. — A teraz dalej! Z tym „czerwonym carem“, burzącym wszystko, co było znieprawione przez naród, a więc — państwo i społeczeństwo, łupiącym bogaczy i sąsiadów innej narodowości i wiary, — miliony wieśniaków i robotników, którzy w Rosji nigdy nie stanowili specyficznej klasy i węzłów pokrewieństwa ze wsia nie zrywali, te krocie ruszyłyby na mglisto dzieło przebudowy ojczyzny, ba, nawet — na podbój świata! To mrowie rosyjskie targnęłoby się z pewnością, na przebudowę całego świata, gdyby na czele stanął inny władca, do którego rwały się marzenia jak ciemnych, tak i natchnionych głów rosyjskich. Miałby nim sam Chrystus, Chrystus czerwony, mściwy; Chrystus, druzgoczący czaszki ludzi, myślących inaczej, niż myśli potomek Pugaczowa, przybierającego imię fałszywego cara, lub sekciarza Kapustina, powszechnie uznawanego przez chłopów za Chrystusa, który powtórnie przyszedł na świat, jedynie w tym celu, aby pomścić krzywdy ludu.

— Straszliwy obraz! — wyrwało się moim przyjaciółm. — Średniowieczne ponure i złowrogie!

— Może jeszcze gorzej! — zauważyłem. — Tam nie było tyle nienawiści do wszystkiego, co tchnęło ładem i prawem. W Rosji przetrwały raczej psychiczne cechy niewolników pogańskich, a cech tych dopatrzeć się można w całym szeregu sekt, rozdzierających kościół oficjalny.

BIURA PRAWNE JOHN'A ROKACZA
Adwokat mówiący po polsku zajmuję się wszelkiego rodzaju sprawami.
• Rozwody
• Uszkodzenia Cieleśne
• Sprawy Kryminalne
• Przekroczenia Drogowe w Stanie Nietrzeźwym
Pierwsza Wizyta BEZ OPŁATY
Przyjmuje Także Wieczorami
Dzwon 7 dni w tygodniu.
24-godzinny. Dwa biura:
Downtown i Northwest.
726-3753

ADWOKAT MÓWIĄCY PO POLSKU ADAM DABEK
Testamenty — \$100
Kupno i sprzedaż domów — od \$300
Jazda w stanie nietrzeźwym — od \$450
Rozwody od \$300
3024 N. Milwaukee
276-7007 — 227-3268

MÓWIĄCY PO POLSKU ADWOKAT MAREK A. JASZCZUK
• Rozwody w USA i w Polsce
• Sprawy Emigracyjne
• Wypadki i Przekroczenia Drogowe
• Sprawy Kryminalne
• Wypadki Przy Pracy
• Sprzedaż-Kupno Domów
252-5477
2956 N. Milwaukee Ave.
Pokój 205 A
Róg Milwaukee i Central Park

MÓWIMY PO POLSKU ADWOKAT JOEL GOULD
Jazda w Stanie Nietrzeźwym Wypadki Samochodowe
• Rozwody \$170 + Koszty Sądowe \$150
• Przekroczenia Ruchu Drogowego od \$80
• Kradzieże w sklepach • Bójki
• Uszkodzenia Cieleśne w Wypadkach (Wysokie Odszkodowania)
Zadzwoń Po Umówienie Sie Porady Bezpłatne 281-8744
24 Godzinny/7 Dni w Tygodniu
2918 N. MILWAUKEE
77 W. Washington • Pokój 1412

POTRZEBUJESZ SZYBKO ROZWÓD?

Wystarczy jedno z małżonków, aby otrzymać rozwód przez Międzynarodową Agencję do Spraw Rozwodowych. Agencja załatwia na miejscu oficjalne rozwody przez sąd, uznawane na całym świecie. Ceny stałe nie ulegające żadnym podwyżkom. Rozwody gwarantowane w ciągu trzech do czterech tygodni.

CENY PRZYSTĘPNE

MÓWIMY PO POLSKU

INTERNATIONAL CONSULTANTS

333 N. Michigan Ave.
Suite 2032
Chicago, IL 60601
(312) 346-3176

12 W. 31st Str.
7th Floor
New York, N.Y. 10001
(212) 967-4986

Biuro otwarte od 10 A.M. do 5 P.M., włącznie z sobotami
Formalności można załatwić także korespondencyjnie.

Albany WOMEN'S MEDICAL CENTER
SPECJALISTYCZNA OPIEKA ZDROWOTNA DLA KOBIEŃ ORAZ ZABIEGI GINEKOLOGICZNE
• Badania Krwi i Moczku Na Ciążę
• Porady Ciążowe
• Lokalne Znieczulenie i Narkoza
• Zabiegi Ginekologiczne
Koszty Zabiegów i Badań Pokrywane Przez Ubezpieczenia
MÓWIMY PO POLSKU
725-0200
5086 N. ELSTON
Od Wtorku do Soboty:
8 Rano — 4 Po Pol.

Wycieczka Klubu Parafii Osielec Do Yorkville, Ill.

Już od paru tygodni trwają przygotowania do wielkiego Dnia Związku Narodowego Polskiego, który odbędzie się w niedzielę dnia 7-go września w Obozie Młodzieżowym Okręgu 12 i 13 ZNP w Yorkville, Il. Msza św. o godzinie 11-iej przed południem będzie odprawiona w kapliczce obozowej.

Orkiestry "Li'l Richard" i "Chicago Polka Stars", "White and Red Band", "50's i 60's" będą grać od południa aż do późnego wieczoru. Przewidziano wiele rozrywek, gier i szeregi innych niespodzianek. Bufety, kuchnia i inne kioski z napojami i jedzeniem, będą obficie zaopatrzone. Basen kąpielowy będzie otwarty, rzeka Fox ma bardzo dużo ryb, można parę chwil spędzić nad rzeką.

Szczęśliwiec będzie mógł wygrać aż \$1.000.00 w loterii.

Klub Parafii Osielec organizuje wycieczkę na to spotkanie w Yorkville. Autobus odjedzie o godz. 8:05 rano z rogu 51-szej i S. Damen, pojedzie do 51-szej i S. Ashland Ave., później do 47-iej i S. Ashland Ave, po 47-iej ulicy pojedzie do 47-iej i S. Pulaski ulicy. Na tej trasie autobus przystawiać będzie na wszystkich świątlich i zabie-

rać tych ludzi, którzy zrobią rezerwację telefonując na nr. 471-3612 lub 276-9603.

O godzinie 8:30 autobus odjedzie z rogu 47-iej S. Pulaski i pojedzie na północną stronę miasta Chicago gdzie zabierze ludzi z rogu Armitage i North Ave. Bilety na autobus w obie strony są po \$9.00 od osoby.

Zapraszamy na tę wycieczkę wszystkich członków Klubu Parafii Osielec, wszystkich fundatorów Historycznej Pamiątki Ojca św. Jana Pawła II, wszystkich naszych przyjaciół i całą Polskę. Rezerwacje na autobus prosimy robić zaraz i należność za bilety prosimy przesyłać na adres: Klub Parafii Osielec c/o Mieczysław A. Bin-kowski 5522 S. Damen Ave., Chicago Ill. 60636.

Z obozu wyjeżdżamy o godzinie 6-iej wieczór.

Zarazem zapraszamy na pielgrzymkę do Munster, Ind. 28-go września b.r. i na pielgrzymkę do Holy Hills, Wis., 19-go września b.r. rezerwację już można robić telefonując 471-3612 lub 276-9603.

Franciszek Kwiatkowski — prezes
Mieczysław A. Bińkowski — przew.

Polski Klub Tańca Towarzyskiego — Zaprasza

Związek Klubów Polskich, którego siedziba mieści się przy 5835 W. Diversey rozszerza swoją działalność kulturalną tak bardzo potrzebną wśród Polonii. Od stycznia tego roku działa przy ZKP Polski Klub Tańca Towarzyskiego. Prowadzone są kursy tańca towarzyskiego I, II, i III-go stopnia, w stylu międzynarodowym. Wszyscy, którzy biorą udział w zajęciach klubu znajdują w tańcu przyjemność, odprężenie, satysfakcję z

czynionych postępów, a także zawierają nowe znajomości. Po ukończeniu kursów kontynuują naukę i zabawę w zajęciach grupy zaawansowanej. Co tańczą? Walce, tango, foxtroty, rumba, sambe, cha-cha, jive, rock&rolla, twista, polkę i inne. Na kursy tańca przychodzi młodzież, rodzice i dziadkowie, gdyż w tańcu nie ma ograniczeń wieku.

Do tej pory odbyły się w ZKP trzy wieczory taneczne, na których bawili się nie tylko Polacy, ale też inne narodowości. Były to imprezy na bardzo wysokim poziomie kulturalnym, a dodatkową ich atrakcją były pokazy par tanecznych.

Zapraszamy więc do tańca — nauczymy się czegoś, co nam się w całym życiu przyda, odprężymy się od codziennej pracy i po prostu zabawmy się!

Najbliższy kurs I-go stopnia rozpoczyna się 16-go września o godz. 8 wieczorem, i będzie odbywał się przez 5 tygodni w każdy wtorek i czwartek od godz. 8 do 10 wieczorem.

Po wszelkie informacje prosimy dzwonić na numer 545-1277 lub 286-6895. Zapraszamy!!!

Zebranie Tow. Ratunkowego Gminy Borzęcin

Zebranie Towarzystwa Ratunkowego Gminy Borzęcin odbędzie się w niedzielę, 7 września o godz., 3 po poł. w sali Plac. 90 SWAP przy 6005 W. Irving Park Rd. Prosimy wszystkich członków o przybycie.

Kazimierz Ptasński — sekr. prof.

Ogłoszenie Nagród w Konkursie Im. A. Styki

W środę, 6 sierpnia, trzyosobowy zespół sędziowski ogłosił wyniki tegorocznego konkursu plastycznego im. Adama Styki, zorganizowanego po raz piątnasty przez Towarzystwo Polskiego Dziedzictwa z Filadelfii w Amerykańskiej Częstochowie, w Doylestown, Pa.

W kategorii artystów zawodowych nagrody zdobyli:
1—Jas Szygiel z Bensalem, Pa.
2—Paul Gorka z Conshohocken, Pa.
3—Victor Zaborowski z Sheffield Lake, Ohio.

W tej samej grupie wyróżnienia honorowe przyznano artystom: Elizabeth Ingarden z Monroe, N.Y., Elżbiecie Karkulowskiej z Flushing, N.Y. Markowi Bułaj z Princeton, N.J., Annie Adamskiej z Baltimore, M.D. i Barbarze Dennig z Huntington Valley, Pa.

W kategorii amatorów nagrody zdobyli:

1—Miroslaw Brodziński z Filadelfii, Pa.

2—Teresa Litwinko z South Orange, N.J.

3—Judy Grabe z New Rochelle, N.J.
Honorowe odznaczenia zdobyli: Edna Chesney z Mammoth Junction, N.J., Berthe Stupak z Filadelfii i Joy Malinowski z Doylestown, Pa.

Nagroda imienia Emilii Piaseckiej przyznana została studentowi sztuki Thomas Mayshock z McAdoo, Pa.

Do zespołu sędziowskiego wchodzili artyści plastycy z dużym doświadczeniem zawodowym: Walter Cichocki z Filadelfii, Ron Dembosky z West Chester, Pa. i Józef Duda z Doylestown, Pa.

Ostatnia nagroda — Nagroda popularności — ogłoszona zostanie w niedzielę, 7 września wieczorem.

W tegorocznym konkursie uczestniczyło 51 artystów, z jedenastu Stanów. Zgłosili oni do konkursu ogółem 124 prace. Była to największa grupa artystów biorących udział w dotychczasowych konkursach im. A. Styki.

60-lecie Placówki 90-tej SWAP

Placówka 90-ta SWAP w Chicago obchodzi 60-letnią rocznicę swego istnienia i wytrwałej pracy dla dobra Weterana Inwalidy.

Bankiet odbędzie się w sobotę 6 września 1986 roku w reprezentacyjnej sali Domu Placówki, 6005 W. Irving Park Rd., Chicago.

Początek o godz. 6 wieczorem. Podczas bankietu zostaną odznaczeni zasłużeni Weterani i Koleżanki KPP.

Po bankiecie zabawa taneczna przy dźwiękach doborowej orkiestry. Serdecznie zapraszamy.

J. Miklaszewski — komendant
T. Wojnar — przewodniczący

TYLKO 4 DNI!
PATIO THEATRE
6008 W. Irving Park Road (przy Austin)
3 GODZINNY, WSPANIAŁY, HISTORYCZNY FILM POLSKI

KRZYŻACY
według powieści H. Sienkiewicza

W pięknych kolorach, na szerokim ekranie zobaczycie jedną z najchlubniejszych kart historii polskiej.

Zjednoczone wojska Polski, Litwy i Rusi zatrzymały najazdy zdraździeckiego zakonu Krzyżackiego w zwycięskiej bitwie POD GRUNWALDEM.

Film posiada napisy angielskie.

CZWARTEK, 4 września o 7 wiecz.
PIĄTEK, 5 września o 7 wiecz.
(kino otwarte o 6:30 wiecz.)

SOBOTA, 6 września:
1:30-4:45 i 8:00 wiecz.
Kino otwarte o 1:00

oraz
NIEDZIELA, 7 września:
1:00-4:20 i 7:40 wiecz.
Kino otwarte o 12:30

Nie pominięcie ostatniej okazji zobaczenia tego monumentalnego dzieła FILMU POLSKIEGO!

Po informacje telefonujcie:
283-1582 lub 283-1583

Wszystkie prace wystawione były na widok publiczny w Amerykańskiej Częstochowie, do 7 września.

Powysze imprezy sponorsowane są przez Amerykańską Radę Polskich Klubów Kulturalnych, Ojców Paulinów i Towarzystwo Polskiego Dziedzictwa z Filadelfii. Przewodniczącym konkursu i wystawy jest Kazimierz Wajda.

Zebranie Klubu Miechowice Wielkie

Posiedzenie Klubu Miechowice Wielkie odbędzie się w niedzielę, 7 września br. o godz. 2:30 po poł. w sali Plac. 90 SWAP przy 6005 W. Irving Park Rd. (na dużej sali). Prosimy wszystkich członków o obecność, bo mamy bardzo ważne sprawy do załatwienia.

J. Miechowicki — prezes

Pierwsza Zabawa Aeroklubu Polskiego

Nowo zorganizowany Aeroklub Polski zaprasza miłośników zabaw i tańca na zabawę taneczną, jaką organizuje w sobotę, 6 września.

Zabawa odbędzie się w domu Związku Klubów Polskich, 5835 W. Diversey Ave., a rozpocznie się o godz. 7 wieczorem.

Do tańca przygrywać będzie doborowa orkiestra Wesoła Czwórka, pod kierownictwem Stanisława Pytlika.

Kuchnia zapewni smaczne przekąski a organizatorzy przyjemną koleżeńską atmosferę.

Serdecznie zapraszamy!

Jan Król — prezes
Ireneusz Mikołajczyk — przew.

Dożynki w Parku Spójni

W niedzielę, 7 września odbędzie się doroczne dożynki w Parku Spójni, przy Ringwood, Flanders i Spójnia Rds., w McHenry, Illinois.

Obiady podawane będą od południa do wieczora. O godzinie 2 po południu odbędzie się licytacja jarzyn, owoców i w ogóle płodów wyhodowanych w spójniaczych ogródkach, oraz ciasta domowego wypieku.

Od 4 do 8 wieczorem odbędzie się zabawa przy doborowej orkiestrze "Star" Edwarda Starzyńskiego.

Można jeszcze zamówić miejsce w autobusie jadącym z Chicago do McHenry, telefonując do następujących osób: Jan Sliwonik — 284-2942 i Helena Stark, 736-2045. Cena przejazdu w obie strony wynosi \$8.00 od osoby.

Przybydźcie i zobaczcie jak wygląda Osiedle Okręgu 6 Polsko Narodowej Spójni, lepiej znane, jako "Spójnia Park i zabawie się naprawdę po polsku.

Zapraszamy. Wstęp Wolny.
Stanisław Kaczor — prezes

Nowy Program Radiowy

Organizacja "Freedom For Poland" zawiadamia o zmianie czasu nadawanego programu radiowego. Obecnie audycja będzie nadawana w każdą środę od godz. 7 do 8 wiecz., ze stacji WVEX, na podziałce radiowej 103.1 FM.

Pierwsza audycja 3 września. Serdecznie zapraszamy do słuchania tego programu.

Andrzej Dudek — koordynator

Z Życia Organizacyjnego Z.N.P.

Dzień ZNP w Obozie Młodzieżowym

Związek Narodowy Polski serdecznie zaprasza wszystkich członków z rodzinami, przyjaciół i całą Polonię na "Dzień Związku Narodowego Polskiego" do Obozu Młodzieżowego Okręgów 12 i 13 ZNP w Yorkville, Illinois, który zaplanowany jest na niedzielę, 7 września.

Na przybywających gości czekać będzie wiele rozrywek, wśród nich gry, zabawy, potańcówka przy muzyce, między innymi specjalizujących się w graniu poleczek.

Oczywiście bufety zaopatrzone będą w doskonałe polskie potrawy, a bary — w różnorodne napoje.

O godz. 11 przed południem odprawiona zostanie Msza św. w kapliczce obozowej, którą odprawi ks. Bronisław Chmiel z Lemont, Il.

Planowana jest loteria, w której główna nagroda wyniesie \$1.000.

Warto zagrać, bo ilość losów ograniczona będzie jedynie do 1.000, każdy więc będzie miał duże szanse wygrania. Los kosztuje \$5.00.

Odczyt

"Tezy P. Włodkowica" w Instytucie R. Dmowskiego

W niedzielę 7 września, o godz. 10:30 rano, w sali Wonderland Ballroom, 2952 N. Milwaukee Ave., Instytut Romana Dmowskiego organizuje odczyt p.t. "Tezy Pawła Włodkowica", który wygłosi mgr Piotr Stanisław Górecki z Uniwersytetu Chicagowskiego. Odczyt będzie wygłoszony w języku polskim.

Paweł Włodkowiec, jeden z najwybitniejszych prawników średniowiecznej Polski, którego tezy będą omawiane na odczycie, znany jest przede wszystkim ze swej działalności na terenie międzynarodowym.

Po uzyskaniu stopnia doktora praw w Pradze, wyświęcony na księdza, został kanonikiem krakowskim, pełnił funkcję radcy prawnego kapituły krakowskiej, wykładał równocześnie prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim. Był on rzecznikiem Polski w XV wieku w procesach przeciwko Zakonowi Krzyżackiemu, a szczególnie, jako ambasador króla Jagielly na Soborze w Konstancji (1414—1418).

Mgr Piotr Stanisław Górecki ma gruntowne przygotowanie do pracy naukowej. Składają się na to jego studia w zakresie ekonomii na Uniwersytecie w Urbana Illinois (1977), w zakresie historii na Uniwersytecie w Stanford (1979) i w Szkole Prawa Uniwersytetu Stanford (1983). Obecnie Prelegent robi doktorat na Wydziale Historii Uniwersytetu w Chicago. Mgr Górecki zna 7 języków, a przedmiotem jego specjalnego zainteresowania jest historia słowiańszczyzny w tym szczególnie Polski w wiekach średnich.

Instytut Romana Dmowskiego zaprasza wszystkich na ten ciekawy odczyt w języku polskim, po którym przewidziana jest dyskusja. Równocześnie Zarząd Instytutu zawiadamia, że nabył nowy sprzęt radiofoniczny do użytku prelegentów, by odczyty były lepiej słyszalne.

Zarząd Instytutu

Brama Obozu otwarta będzie już od godz. 9 rano. Opłata za parkowanie samochodu wynosi \$4.

W programie, oprócz różnego rodzaju gier i loterii, planowane są potańcówki przy doskonałych orkiestrach: Małego Rysia "Li'l Richard", "Chicago Polka Stars", oraz "White i Red Band". Wystąpią również z pokazem tańców polskich zespół "Rzeszowiaków" Grupy 101 ZNP.

W celu ułatwienia wielu gościom dojazdu do Obozu, zaplanowany jest autobus. Zgłoszenia i informacje na temat autobusu udziela biuro wiceprezesa Heleny Szymanowicz.

W sprawie bardziej szczegółowych informacji dotyczących zarówno samego programu Dnia Związku Narodowego Polskiego, jak też loterii, należy kontaktować się z wiceprezeską ZNP Heleną Szymanowicz, telefonując w godzinach urzędowania na nr 286-0500.

Posiedzenie Tow. Miłość Ojczyzny, Gr. 1792 ZNP

Tow. Miłość Ojczyzny, Grupa 1792 ZNP odbędzie swe powakacyjne posiedzenie w czwartek 18-go września w sali SPK nr. 3242 N. Pulaski Rd., początek o godz. 7:30 wieczorem. Ponieważ po wakacjach jest wiele spraw do załatwienia, uprasza się członków o punktualność i obecność.

Marta Filar — prezeska

Zabawa Tow. Wolność Grupa 1776 ZNP

Tow. Wolność Grupa 1776 ZNP urządza wielką zabawę jesienną taneczną w sobotę, 20 września w sali Domu Młodzieżowego Okręgu 13 ZNP, 6038 N. Cicero Ave.

Komitet imprezy pracuje od kilku miesięcy, aby zabawa ta miała powodzenie. Zapraszamy wszystkich naszych członków jak i sympatyków, jak również członków Grup przynależnych do Gminy 75 ZNP.

Do tańca przygrywać będzie znana orkiestra The Music-Tones. Początek o godz. 8:00 wieczorem.

Część dochodu przeznaczona jest na Dom Młodzieży. Będą również nagrody wejściowe.

W sprawie zamawiania biletów na tę zabawę należy telefonować do prezesa Grupy Stanisława Bogobowicza tel. 282-2167.

Eugeniusz Kosiński — przewod.

Powakacyjne Zebranie Gminy 75 ZNP

W piątek, 26-go września odbędzie się zebranie Gminy 75 ZNP, w sali E. Moskala, przy 6539 N. Milwaukee Ave., o godz. 8 wieczorem.

Mamy ważne sprawy do omówienia. Jedną z nich jest przygotowanie programu zabawy towarzyskiej, która odbędzie się w październiku.

Przewodniczącą komitetu zabawy jest Zofia Ligenza, a wiceprzewodniczącą Anna Halvorsen.

Podczas wakacji nagromadziło się wiele ważnych korespondencji, które podczas tego powakacyjnego posiedzenia muszą być załatwione.

Stanisław Scibło — prezes
Władysław Kuman — sekretarz

Dodatkowe Zapisy Do Szkoły Pułaskiego

Dodatkowe zapisy do Polskiej Szkoły im. gen. K. Pułaskiego odbędą się w sobotę, 6 września w budynku szkolnym pod adresem: 3425 N. Lawn-dale (par. św. Wacława). Dnia 6 września rozpoczną się też zajęcia lekcyjne. Zmiana pierwsza o godz. 8:45 rano, zmiana druga o 12 w południe.

Helena Sromek — kierownik szkoły

Bezplatne

Kursy Języka Angielskiego

Przypominamy czytelnikom "Dziennika Związkowego," że w tym tygodniu to jest w środę i czwartek, 3 i 4 września odbywają się zapisy na kursy języka angielskiego.

Zapisy są w godzinach od 9 do 11 rano i wieczorem od 6 do 8.

Kursy odbywają się w domu Northwestern University Settlement, 1400 W. Augusta (róg Noble ulicy). Ponieważ liczba uczniów jest ograniczona prosimy o wczesne zgłaszanie się. Nauka jest bezpłatna.

Mówiący po polsku lekarz

BOGUSŁAW CHMIEL, M.D.

ZAWIADAMIA O OTWARTCIU WŁASNEJ PRAKTYKI PRYWATNEJ

5329 1/2 W. Belmont Ave.

Tel.: 283-0024

(Belmont i Long)

PRAKTYKA RODZINNA

• Choroby wewnętrzne
• Pediatria
• Położnictwo i ginekologia
• Mała chirurgia

• Choroby skórne i weneryczne
• Choroby neurologiczne
• Wszelkie badania laboratoryjne
• EKG

WIZYTY DOMOWE

BADANIA OKRESOWE

Otwarte 7 dni w tygodniu

Tel. czynny całą dobę

Mówiący po polsku lekarz

ANDRZEJ

HARASIM, M.D.

specjalista chorób wewnętrznych

prowadzi praktykę na

południowej stronie miasta

* Leczenie chorób serca i układu krążenia
* Układu oddechowego, pokarmowego i moczowego
* Choroby stawów

* Choroby skórne, weneryczne
* Badania EKG
* Testy laboratoryjne

WIZYTY DOMOWE

Godziny przyjęć: Poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek 12 do 8;
Środa 10 do 3; Sobota 10 do 6.

Tel.: 254-2729 — czynny całą dobę

4442 S. Archer

Chicago, IL 60632

Wołowy STEK od uda (Round Steak) STEK OD ZEBER ..... 1.89 FL. STEK Z KOŚCIĄ ..... 2.89 FL. GOLONKA WOŁOWA ..... 1.39 FL.	129 FL.	KURZE NOŻKI (Chicken Legs) KURZA WĄTRÓBKA FL. .... 79c MIĘSISTE KOŚCI NA ZUPĘ FL. .... 49c FLACZKI WOŁOWE FL. 99c	39c FL.
Red Label LODY (Ice Cream) ..... 1/2 Galona Maxwell House KAWA rozpuszcz. 8 unc. .... 4.19 AROMA KAWA 1-funt. puszka ..... 4.99 HAWTHORN MELLODY TWAROŻEK 24 unc. 1.49	109	Gatunku A Duże JAJKA (Eggs) ..... 1.00 Crown MARGARYNA 4 1/4-funt. kostki ..... 1.00 Minute Maid 50% Pomarańczowy 1/2 Gal. .... 1.39 THORN APPLE VALLEY WĘDZONA KIELBASA . FL. 1.79	69c
PEPSI COLA Zwykła lub DIET 8 16-unc. butelek 7-UP zwykła lub DIET 2 litry ..... 99c Rich & Ready Napój POMARAŃCZ Gal. .... 99c OLD MILWAUKEE PIWO 6/12-unc. puszek 1.79	149 Plus Dep.	Wyborowe Duże BRZOSKWINIE 3 funty za ŚWIEŻE OGÓRKI 4 funty za CELLO MARCHEW 4 funty za Świeża Słodka KUKURYDZA 6 sztuk za SZCZPIPOREK 4 wiązki za	100
Skol WÓDKA . . . . . 3/4 litra TEN HIGH BOURBON 3/4 litra ..... 5.49 YAGO SANT'GRIA 3/4 litra ..... 2.49 COORS PIWO 6/12-unc. puszek 2.19	449	Białe ZIEMNIANKI 10-Funt worek (Potatoes) ŚWIEŻA ZIELONA KAPUSTA . FL. 15c ZIELONA PAPRYKA . . . . . FL. 39c ZIELONA FASOLKA . . . . . FL. 59c	99c

INTERNATIONAL FOODS INC.
MOWIMY PO POLSKU
4724 N. KEDZIE 478-8643 3417 W. DIVERSEY 384-0959 4404 W. FULLERTON 486-6277
Data Wyprowadzenia: od 2 do 7 września.
Wyprowadzenia warzyw i mięsa kończy się 6 września o godz. 5:00 po południu.

Czy zapisałeś lub pomogłeś zapisać nowego członka (inię) do ZNP?

Dziennik Związkowy

(USPS 163-400)

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays, Sundays and Holidays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.

ALOJZY A. MAZEWSKI—Prezes
6100 N. Cicero Ave., Chicago, IL 60646

POLISH DAILY ZGODA

ANNA M. RYCHLIŃSKA, Redaktor Naczelny

ANTONI SZPLIT, Zarządca

Zespół Redakcyjny: PIOTR DOMARADZKI, JAROSŁAW CHOŁODECKI, ELŻBIETA URBANSKA,
ALICJA OTAP, Z. ANDRZEJ KAZIMIERCZAK, ZBIGNIEW KAZIMIERCZAK I ELŻBIETA WIŚNICKA—Korektor

Telefon do Redakcji przed 7:30 rano 286-0146

Telefon wszystkich Biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy publikowania płatnych ogłoszeń i nadesłanych tekstów.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ

W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE

	Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie
Rocznie (1 yr.)	\$52.00	Rocznie (1 yr.) \$26.00
Półrocz. (6 mos.)	32.00	Półrocz. (6 mos.) 17.00
Kwartal. (3 mos.)	22.00	Kwartal. (3 mos.) 12.00

W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy
Numer Codzienny (Single Daily Copy) . . . 35¢

DO INNYCH KRAJÓW:

	Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie
Rocznie (1 yr.)	\$75.00	Rocznie (1 yr.) \$38.00
Półrocznie (6 mos.)	50.00	Półrocznie (6 mos.) 21.00

W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy
Numer Weekendowy (Single Weekend Copy) . . . 50¢

Początek Kampanii Wyborczej

W listopadzie wybierać będziemy naszych przedstawicieli do Kongresu Stanów Zjednoczonych, gubernatorów, reprezentantów w stanowych Legislaturach, oraz w wielu wypadkach władze lokalne. Zgodnie z tradycją Święto Pracy jest startem rzeczywiście intensywnej kampanii wyborczej, jest zapowiedzią zaostrej dyskusji pomiędzy kandydatami na różne urzędy, zabiegającymi o poparcie przez wyborców w okręgach, lub też w całych stanach.

Dzień ten jest również dniem od którego dziennikarze, specjaliści — analitycy polityczni zastanawiać się będą nad rezultatem listopadowych wyborów. Zadanie to niełatwe szczególnie w roku bieżącym, gdy już teraz wiadomo, że zmienił się charakter przeciętnego wyborcy, który podejmuje decyzje opierając się na zupełnie innych przesłankach niż dotychczas, — a przynależność partyjną, lojalność wobec partii nie jest tak ważna i istotna jak to było poprzednio.

Do listopadowych wyborów jeszcze dziewięć tygodni. Odbędą się jak zawsze w drugi wtorek listopada. Wybierać będziemy 34 senatorów, wszystkich — czyli 435 reprezentantów stanowych do Izby Niższej Kongresu, oraz 36 gubernatorów. Oczywiście w poszczególnych stanach wyborcy zdecydują również o wyborze władz lokalnych i przedstawicieli do Legislatur stanowych.

Obecnie kluczowym zagadnieniem strategów obu partii jest sprawa zainteresowania wyborcami jak największej liczby wyborców. Oblicza się, że w Stanach Zjednoczonych jest co najmniej 178 milionów osób w wieku uprawniającym do głosowania, ale zaledwie 71 milionów stawi się w lokalach wyborczych aby głosować.

Jak przemówić do tych wszystkich, którzy bagatelizują sobie jeden z najistotniejszych przywilejów demokracji? Jak przekonać tych wszystkich obywateli, którzy nie tylko nie głosują, ale jak dotąd nawet nie zarejestrowali się do głosowania, że sprawa jest ważna i głos każdego nie tylko się liczy, ale może mieć kluczowe znaczenie przy wyborze takiego czy innego kandydata z jednej lub drugiej partii?

Sprawa jest o tyle pilna, że jak dotąd trudno

W Walce z Analfabetyzmem

Ostatnie badania przeprowadzone przez Departament Szkolnictwa wykazały, że co najmniej 5 proc. młodych Amerykanów w wieku od 20 do 25 lat to analfabeci, a około 20 proc. młodych ludzi można zakwalifikować do grupy zwanej "funkcjonalnymi analfabetami".

Za analfabeta uznano taką osobę, której umiejętności czytania nie przekraczają umiejętności wymaganych od dziecka w czwartej klasie, natomiast za funkcjonalnego analfabeta uważany jest ten, kto nie potrafi czytać powyżej poziomu wymaganego od ucznia kończącego klasę ósmą szkoły podstawowej.

Wyniki od jakich doszli badacze są tym bardziej przerażające, że olbrzymia większość badanych, jak można przypuszczać, ukończyła co najmniej szkołę podstawową. Według statystyk 98 proc. badanych ma wykształcenie podstawowe, a tymczasem, aż tak wielki procent nie potrafi przeczytać najprostszyc wskazówek powiedzmy na buteleczce z lekarstwem, czy np. ostrzeżeń pracowników przed niebezpieczeństwem w zakładzie pracy, co dopiero mówić o bardziej skomplikowanych formularzach składanych przy staraniu się o posadę, czy też instrukcji o operowaniu maszyny, posługiwaniu się takim czy innym urządzeniem.

Bardziej przerażające wydają się wyniki innego badania przeprowadzonego wśród młodzieży, która ukończyła wyższe studia. Nawet w tej grupie młodzieży napotkano stosunkowo duży procent ludzi, którzy nie potrafili poprawnie rozróżnić bardzo prostego zadania matematycznego, w rodzaju: kanapka kosztowała \$1.95, a kubek kawy 50 centów. Ile powinna wydać kasjerka z trzech dolarów?

Pod jednym względem wszyscy badani, bez względu na posiadane umiejętności zdobyli dobre oceny: 99 proc. osób potrafiło poprawnie się podpisać, czyli wykazało się umiejętnością jakiej bardzo często wymaga się od przedszkola-

wybrać jednego, kluczowego zagadnienia, sprawy, którą jako główny temat kampanii wyborczej mogliby podejmować kandydaci jednej czy drugiej partii. Analitycy zgodni są, że zagadnienia kampanijne różnić się będą w zależności od regionu, od potrzeb danego stanu czy też miasta, a nie będą zagadnieniami ogólnokrajowymi.

Wybór padnie na tego kandydata, którego program polityczny najbardziej odpowiada wyborcom, w niektórych wypadkach, po prostu na tego, kto jest bardziej znany i popularny od swego kontrkandydata.

Dlatego też powinniśmy już teraz bardzo uważnie śledzić kampanię wyborczą w Illinois, by podjąć decyzje rozsądne, by poprzeć tych kandydatów, którzy naszym zdaniem, reprezentować nas będą najlepiej, byśmy później nie żałowali nieprzemysłanego, czasem wprost pochopnego wyboru.

Jeśli popieramy politykę prezydenta Reagana i republikanów, powinniśmy pamiętać, że sprawą kluczową w nadchodzących wyborach będzie utrzymanie przewagi republikanów w senacie. Prezydent mimo najszczerzych chęci nie jest w stanie niczego zrobić, jeśli nie ma dostatecznego poparcia wśród ustawodawców. Większość republikanów w senacie zmusza izbę niższą, gdzie przewagę mają demokraci, do pewnych ustępstw, szczególnie, gdy chodzi o ustawy jakie mają przedłożyć do zatwierdzenia Prezydentowi.

Pamiętajmy też o jeszcze jednym, niezmiernie ważnym obowiązku: nie wystarczy być obywatelem Stanów Zjednoczonych, by głosować. Koniecznym jest abyśmy zarejestrowali się do głosowania, bo w przeciwnym razie głos nasz nie będzie się liczył, po prostu nie będziemy dopuszczeni do głosowania, bo zapomnieliśmy się zarejestrować.

Dlatego też, jako pierwsze zobowiązanie przedwyborcze, jakie podejmiemy, zdecydujemy o sprawdzeniu naszego statusu wyborcy i jeśli zapomnieliśmy zrobić tego wcześniej, zarejestrujemy się teraz, jako pełnoprawni wyborcy, by wraz ze wszystkimi obywatelami tego kraju brać aktywny udział w wyborze władz wszystkich szczebli.

ka, który jeszcze nie zaczął chodzić do szkoły!

W tym miesiącu rozpocznie się szeroko zakrojona akcja walki z analfabetyzmem. Środki masowego przekazu informować będą tych wszystkich, którzy chcieliby poprawić swe umiejętności o specjalnych kursach dostępnych dla wszystkich, gdzie można się będzie nauczyć umiejętności nie zdobytych w szkole.

Miejmy nadzieję, że większość potrzebujących skorzysta z tych kursów. Trudno bowiem wyobrazić sobie aby w 20 wieku, w Stanach Zjednoczonych, gdzie nauka jest obowiązkiem, a na poziomie podstawowym i średnim — dostępną bezpłatnie dla wszystkich, gdzie komputery stają się koniecznością dnia codziennego, miliony obywateli nie umiało pisać i czytać.

Obowiązek zapewnienia młodemu pokoleniu właściwego wykształcenia, zdobycia choćby najbardziej podstawowych wiadomości, spoczywa jednak nie tylko na samych nauczycielach i wychowawcach. Olbrzymią odpowiedzialność za przygotowanie młodego pokolenia mają przede wszystkim rodzice, którzy muszą zainteresować się nauką swych dzieci, aktywnie uczestniczyć w procesie kształcenia i wychowania młodego pokolenia.

W dniu dzisiejszym, w skali krajowej, rozpoczyna rok szkolny 27.2 mln uczniów w szkołach publicznych stopnia podstawowego i 12.3 mln w szkołach średnich.

W sumie w całych Stanach Zjednoczonych w bieżącym roku szkolnym w szkołach zarówno publicznych jak też prywatnych, od klasy zerowej po wyższe studia, uczyć się będzie ponad 57,422,000 dzieci i młodzieży, czyli o 89,000 więcej niż w roku ubiegłym. Wielka to odpowiedzialność nauczycieli i wychowawców, aby być pewnym, że uczniowie ci i studenci nauczą się wszystkiego, czego ich uczą, a przynajmniej wszyscy będą umieli czytać i pisać.

INNI
PISZĄ:

Umieszczone poniżej opinie nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

Mayor Washington Traci Pamięć?

THE CHICAGO TRIBUNE — Mayor Harold Washington powinien odświeżyć sobie pamięć podczas kursu w Instytucie Pamięci.

Stojąc na czele opozycji w sprawie wyborów bezpartyjnych Washington zapomniał najwyraźniej, że nie zawsze uważał to za kiepski pomysł. Jeszcze rok temu Washington głosił, że "w świetle mądrej nauki politycznej" etykiety partyjne są niestosowne w wyborach lokalnych. Wiele razy dawał do zrozumienia, że poprze bezpartyjne wybory na mayora w 1991 r. Jednak w wywiadzie radiowym Washington kategorycznie zaprzeczył, że składał podobne oświadczenia.

Washington zarzucił prokuratorowi stanowemu powiatu Cook Richardowi M. Daley'emu, zwolennikowi wyborów bezpartyjnych próbę zniszczenia lokalnej Partii Demokratycznej przez zlikwidowanie prawyborów na stanowisko mayora miasta. Wydaje się, że aktualny mayor nie jest bynajmniej wiernym demokratą. Popierał on kandydatów republikańskich częściej niż przy jednej okazji i obiecuje, że będzie czynił tak dalej. Washington napomknął też, że będzie próbował ponownie być wybranym na to samo stanowisko w przyszłorocznych wyborach już jako kandydat niezależny. Niektórzy zwolennicy bezpartyjnych wyborów zapewniają, że wycofają swoje poparcie dla tego przedsięwzięcia, o ile Washington zagwarantuje, że weźmie udział w prawyborach w łonie Partii Demokratycznej. Jednak Washington decyzji jeszcze nie podjął.

Głównym zarzutem mayora Washingtona co do wyborów bezpartyjnych jest to, że referendum popierane jest przez jego przeciwników politycznych chcących utrudnić mu ponowny wybór. Niezaprzeczalnie jest to prawda. Jednak jako ustawodawca stanowy popierając ustawę z 1980 roku zezwalającą na unieważnienie wyboru ówczesnej mayor Jane Byrne, Washington uroczyście zadeklarował, że "niektórzy twierdzą, że nie można tego popierać, bo jest skierowane przeciwko jednej osobie. To nie jest argument, to wykręt. Reforma ustawy jest zawsze umotywowana i rozciąga się ponad kimś spośród władz i dlatego ją wprowadzamy".

Inny argument Washingtona przeciw wyborom bezpartyjnym brzmi, że "nie wolno zmieniać reguł podczas gry". Wydaje się, że Washington nie miał zbytnych wahań przed specjalnymi wyborami aldermanickimi, w wyniku których w tym roku czterech spośród nich straciło swe stanowiska. Był to ich ostatni rok czteroletniej kadencji. Stojąc na czele ruchu przeciwko Byrne i gdy była mayor sprawowała swój urząd dopiero od roku, Washington gorąco zapewniał, że "czteroletnia kadencja na stanowisku nie jest żadną świętością, zwłaszcza z wykonawczym nadmiarem władzy, takim jaki posiada mayor miasta Chicago. Myślę, że nie powinniśmy robić uników w tej sprawie. Chicago powinno stawić czoła problemowi".

Próbując nie dopuścić do bezpartyjnego referendum w wyborach listopadowych, większość w Radzie Miejskiej stojąca po stronie Washingtona ustaliła trzy pytania referendum na listopadowe wybory. W myśl prawa stanu Illinois, tylko trzy pytania mogą się znajdować na kartce wyborczej podczas głosowania na terenie Chicago. Washington chwalił się jowialnie, że jego oponenti powinni zwracać się do niego per "szybki Harold", gdyż ich po prostu przechrzył. Prokurator stanu Illinois zarządził w 1983 r., że pierwszeństwo mają pytania zainicjowane przez obywateli, przed tymi, które zaproponowała administracja.

Jako stanowy ustawodawca, Washington mówił "o nietykalności" i "świętości referendum" oraz powiedział kolegom, że "wszystko o co was prosimy, to byście dali mieszkańcom Chicago prawo do zabrania głosu".

Jeszcze wcześniej podczas swojej politycznej kariery Washington twierdził, że przynależność partyjna ma jednak jakieś znaczenie. Ja-

Ciężki Stan Moczulskiego

Londyn (DP) — Z przekazanych z kraju informacji jednoznacznie wynika, że władze PRL postanowiły dokonać fizycznej likwidacji przewodniczącego Konfederacji Polski Niepodległej (KPN), Leszka Moczulskiego.

Metodą obraną do tego celu jest powolne, ale systematyczne wyniszczenie jego organizmu. Leszek Moczulski przebywał w Warszawskim więzieniu na ul. Rakowieckiej. Jest on umieszczony w tzw. "celi tortur," gdzie za ścianą pracują dzieje i noc wentylatory. Bezustanny hałas i wibracja powodują bóle głowy, utratę słuchu i omdlenia.

Leszek Moczulski jest tragicznie wychudzony, po położeniu się na boku słyszy szum i pulsowanie w mózgu. Jest w bardzo ciężkim stanie i istnieje uzasadnione podejrzenie, że może nastąpić u niego wylew krwi do mózgu. Jest on całkowicie pozbawiony opieki lekarskiej.

Kilkakrotnie zgłaszał dolegliwości, zostały one jednak zignorowane i nie przeprowadzono nawet badań. Wszystko to wskazuje wyraźnie na z góry zaplanowaną akcję "władz" PRL. Ostatnio Leszek Moczulski przeszedł ciężki atak serca.

Tylko natychmiastowa akcja światowej opinii publicznej może zapobiec zgładzeniu jednego z najbardziej współczesnych Polaków, więźnia sumienia, człowieka który cierpi dla swojej ojczyzny,

człowieka który nie żąda nic poza tym żeby jego kraj był wolny i niepodległy.

Również stan zdrowia pozostałych członków Rady Politycznej Konfederacji Polski Niepodległej budzi nasze obawy.

Andrzej Szomański — jest ciężko chory i ma kłopoty z poruszaniem się. W czasie pobytu w więzieniu wypadły mu prawie wszystkie zęby.

Adam Słomka — choruje na gruźlicę. Jest wychudzony i ledwo trzyma się na nogach. Ma opuchniętą twarz i częściowo stracił uzębienie. Starającemu się o jego zwolnienie mec. Andrzejewskiemu zagrożono odebraniem uprawnień adwokatkich.

Dariusz Wójcik — cierpi z powodu zwyrodnienia kręgow szyjnych oraz na zapalenie nerwu strzałkowego w nodze.

Krzysztof Król — oficjalnie zakończono leczenie go na gruźlicę, pomimo, że w dalszym ciągu występują u niego krwiopłucia.

Moskwa

Nie Jest Osamotniona

Moskwa nie jest osamotniona w swoich chęciach ocieplenia lodowatych stosunków z Izraelem. Polska, Bułgaria i Węgry także wyciągają swoje macki w kierunku Jeruzolimy.

Listy Do Redakcji

Anonimowych listów nie umieszczamy. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania listów. Listy przeznaczone do umieszczenia należy pisać na maszynie z podwójnym odstępem i na jednej stronie kartki. Umieszczone poniżej opinie nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

Partyjne Czy Bezpartyjne . . .

Od dłuższego czasu polityczną sprawą numer jeden w Chicago wydaje się być kwestia sposobu wyboru mayora w wyborach, które mają odbyć się w lutym 1987 roku. Zaobserwować można różne zabiegi i kombinacje związane z nieumieszczeniem na liście listopadowego referendum pytania czy mieszkańcy Chicago opowiadają się za wyborami bezpartyjnymi.

Zwolennicy mayora Washingtona, jak powszechnie wiadomo są zdecydowanie przeciwni wyborom bezpartyjnym. Co więcej, każde zabiegi związane z doprowadzeniem do wyborów niezależnych są uważane przez nich za przejaw rasizmu.

Korzystny dla H. Washingtona układ sił w Radzie Miejskiej umożliwił mu ustalenie przez Radę innych punktów referendum blokując w ten sposób możliwość umieszczenia sprawy wyborów.

Dla nas Polaków, w znacznej części wychowanych w systemie niewiele mającym wspólnego z prawdziwą demokracją, sytuacja wydaje się być dziwnie znana. Można dodać, że z podobnymi metodami również się spotykaliśmy. Wystarczy bowiem zamienić posądzonych o rasizm na wrogów socjalizmu (kwestia określenia nie jest tu najistotniejsza), a uchwalającą co chce władza, Radę Miejską — na polski Sejm, a będziemy mieli prawie dokładny obraz polskiej rzeczywistości politycznej.

Na szczęście jednak Stany Zjednoczone są krajem prawdziwie demokratycznym i w ostatecznym rozrachunku decyzja należy do społeczeństwa, a nie do manipulatorów.

Podjęta akcja zbierania podpisów ko członek organizacji demokratycznej był on wśród 100 stanowych reprezentantów, którzy głosowali przeciwko propozycji z roku 1969 o wprowadzeniu bezpartyjnych wyborów do władz miasta.

Kiedy jednak Washington zerwał w 1976 roku z lokalną organizacją demokratyczną, stał się na powrót urodzonym reformatorem. W swojej politycznej ewolucji Washington wyciąga wnioski, że "jest udowodnione, że nie jest mądrością przypisanie narodowych etykietek władzom miejskim, bo opiera się to fałszywych przesłankach".

Washington jest przeciwnikiem bezpartyjnych wyborów do władz miasta z przyczyn czysto politycznych, ponieważ ta propozycja pokrzyżuje mu plany reelekcji. Na karuzeli swoich poglądów na temat bezpartyjnych wyborów, Washington byłby doskonałym do reklamowania środka na amnezję: "Milk of Amnesia".

mieszkańców Chicago pod petycją domagającą się wyrażenia opinii wyborców w listopadowym referendum, w sprawie metody wyborów mayora Chicago zakończyła się pełnym powodzeniem. Jednym z czołowych polityków patrolujących temu przedsięwzięciu był kongresman polskiego pochodzenia — demokracja z naszego stanu William Lipiński. Cieszy fakt, że człowiek pochodzenia polskiego, który tyle dobrego zrobił i w dalszym ciągu robi dla Polaków mieszkających w USA, zajął zdecydowane stanowisko, jak sądzię, zgodne również z ogromną większością polonijnej społeczności.

Rada Komisarzy Wyborczych na podstawie przedstawionych petycji z podpisami wyborców wydała oświadczenie domagające się umieszczenia sprawy metody wyborów na mayora na liście w zbliżającego się referendum.

Znaczący życie wiem, że na tym się nie skończy. Teraz ekipa Washingtona przystąpi do kontrataku. Będą szukać fałszerstw podpisów, będą odnowywać się do sądu, oskarżać jeszcze o Bóg wie co.

W całej mijającej kadencji obecnego Mayora ciągle trwały jakieś zatargi, powstawały frakcje i grupy wzajemnie się zwalczające. Obserwując to wszystko można było odnieść wrażenie, że władze miasta więcej energii zużywają na wzajemne zwalczanie się, niż rozwiązywanie trudnych problemów zarządzania miastem.

Brak jedności, wzajemne animozje stworzyły bałagan administracyjny ułatwiający przestępstwa gospodarcze i korupcję, tak widoczne w ostatnim okresie.

Myślę, że dlatego właśnie kongresman Lipiński powiedział, iż następnej takiej kadencji Chicago może nie przeżyć.

W kraju rzeczywiście demokratycznym zawsze były, są i będą partie polityczne, grupy ludzi o odmiennym poglądzie na różne sprawy. Mają one realne możliwości wypowiedzenia ich i domagania się aby brano ich stanowisko pod uwagę przy podejmowaniu decyzji. Jest to zjawisko nad wyraz pozytywne. Nikt nie ma przecież monopolu na mądrość i rację.

Rzecz jednak w tym, aby różne poglądy nie powodowały paraliżu władzy. Dlatego nie jest najistotniejsze, który kandydat zwycięży, o wiele bardziej istotne jest aby był on rzeczywistym reprezentantem chicagowskiej społeczności. Wyrażam głębokie przekonanie, że jeżeli zwycięży w wyborach na mayora demokracja, wszyscy będziemy zwycięzcami.

ZK —

nazwisko i adres znane Redakcji

Z Bocznej Trybuny Sportowej

ZYGMUNT P. BOBIN

MECZE MIĘDZYNARODOWE POLSKA — ARGENTYNA 8:1

Ten mecz był zapowiedziany na wtorek ub. tygodnia; w ostatniej chwili przelożono go na środę. Spotkanie miało być rozegrane z reprezentacją Serbii, ale ku zdumieniu polskich kibiców i reprezentacji Polski — okazało się, iż przeciwnikiem reprezentacji Polski w ćwierćfinale meczów międzynarodowych jest... Argentyna.

Serbia została odrzucona od dalszych rozgrywek, ale I.S.A. (organizatorzy turnieju) nie wyjaśnili powodów tego kroku.

Argentyna nie była dla Polski przeciwnikiem. Do przerwy Polska prowadziła 4:0. Ostateczny wynik 8:1 mówi za siebie.

Bramkami w tym spotkaniu podzielili się: Czmiel — 3, Urban, Zych, Bryła, Konieczny i Kieca po jednej. Reprezentacją kierował Jan Pacyniak z klubu sportowego Wisła. Opieką nad zdrowiem polskiego zespołu czuwa w osobie Józefa Czaji. Tym wynikiem reprezentacja miejscowej Polonii — "Polska" zaawansowała do półfinałowego spotkania turnieju.

DZIŚ PÓŁFINAŁ TURNIEJU "CHICAGO MUNDIALITO" POLSKA — UKRAINA

Ogólnie spodziewano się, się iż w półfinale przeciwnikiem zespołu polskiego będzie doskonała drużyna Meksyku. Kilku ich graczy nie stało się na mecz z Ukrainą, i ku zdziwieniu "speców" — Ukraina wygrała marginesowo 2:1 i tym samym znalazła się w półfinale.

"Polska" już raz wygrała z "Ukrainą" w meczu kwalifikacyjnym. Ale dziś liczy się tylko półfinał, w środę, 3 września, na stadionie w Hanson Parku o godz. 7:30 wiecz. spotkają się więc reprezentacje Polski i Ukrainy w prawo grania w finałowym spotkaniu. Mecz jest pod zarządem miejscowych władz piłkarskich ISA.

Przy okazji warto wspomnieć, iż ligowy mecz Wisła — Adria rozegrany zostanie w niedzielę, 7 września, najprawdopodobniej na boisku w Hanson Park Stadium, o godz. 4:00 po południu. Jednak czas spotkania i miejsce należy sprawdzić, dzwoniąc do klubu Wisła 384-9324, w sobotę wieczorem.

W ćwierćfinale spotkały się: Assyria — Gwatemala 5:1. Polska — Argentyna 8:1. Honduras — Grecja 2:1. Ukraina — Meksyk 2:1.

Finałowe spotkanie "Chicago Mundialito" rozegrane zostanie już 7 września.

NOWY TRENER PIŁKARSKIEJ REPREZENTACJI POLSKI

W ubiegłym tygodniu władze piłkarskie Polski — PZPN mianowały Wojciecha Łazarkę — nowym trenerem — szkoleniowcem. Zastąpi on na tym stanowisku Antoniego Piechniczka, który zrezygnował po "Mundialito" w Meksyku. Łazarek to znana osoba w piłkarskim świecie, gdyż prowadził drużynę poznańskiego Lecha w 1983 i 1984, kiedy to drużyna zdobyła dwukrotnie mistrzostwo Polski.

Będąc trenerem gdańskiego Lecha nie wiodło mu się, gdyż nie miał odpowiedniego materiału. Następnie przeszedł do Szwecji, gdzie trenował II ligową drużynę Trelleborga. Jako trener jest bardzo zdyscyplinowany i b. żądający od zawodników. Spodziewano się, że Strelau przejmie dowództwo polskiej reprezentacji, ale władze PZPN powierzyły mu funkcję szefa do spraw szkolenia PZPN.

Natomiast trenerem olimpijskiej reprezentacji Polski został — Jerzy Podedworny.

Czas zabrać się do pracy w PZPN.

KIBICE ZABILI SĘDZIEGO

Jak doniosła ostatnio prasa kameruńska, w miejscowości Kumba na południowym zachodzie zmarł na skutek odniesionych obrażeń sędzie piłkarski, napadnięty i pobity po meczu przez zawodników, działaczy i kibiców.

Gracze miejscowej drużyny zaatakowali sędziego — Paula Mbonde Monono tuż po meczu, zakończonym porażką gospodarzy. Zdaniem zawodników i kibiców przyczyną porażki było podyktowanie przez sędziego rzutu karnego przeciwko miejscowemu zespołowi na 6 minut przed końcem spotkania.

Brutalnie napadnięty arbiter odniósł poważne obrażenia i zmarł nie odzyskawszy przytomności. Stawką meczu był awans do drugiej ligi krajowej.

KALEJDOSKOP SPORTOWY

MA DUŻO CZASU

Brazylijski trener Tele Santana święcie wierzył, że jego drużyna sięgnie w Meksyku po mistrzowski tytuł.

W pojedynku z Francją Brazylijczycy jednak przegrali rzutami karnymi i ekipa, wraz z trenerem pojechała do domu.

Tam oczywiście zrezygnowano — zresztą nie po raz pierwszy z jego usług — i sławny trener zaczął się nudzić. Najczęściej można go było zobaczyć na długich spacerach, a także na tenisowym korcie.

Mam teraz bardzo dużo czasu dla siebie — powiedział dziennikarzom. Mogę czytać, oglądać telewizję, chodzić do kina. Piłka nożna zupełnie mnie nie obchodzi.

Ale ci, którzy znają Santanę bliżej, twierdzą, że bez piłki długo nie wytrzyma.

KANADYJCZYCY CHCA WYGRAĆ

Na hokejowych mistrzostwach świata od dłuższego czasu nie wiedzie się wprawdzie najlepiej Kanadyjczykom, ale w "swojej" dyscyplinie, Pucharze Kanady spisują się bardzo dobrze.

I choć do tegorocznego sezonu jest jeszcze stosunkowo daleko, już myślą jak najlepiej zorganizować tę prestiżową dla nich imprezę.

Ustalono, że w przyszłorocznym turnieju wezmą udział następujące zespoły: ZSSR, CSRS, USA, Szwecja i oczywiście Kanada. Kto będzie szósty w tym gronie, zdecydują mistrzostwa świata w Wiedniu.

"Mr. Zero," New White Sox Star

Yes, Wirginia, There Is a Pol-Am Baseballer In Town*

After the Cubs traded away Mike Krukow in 1982 and the Sox dispatched Tom Paciorek two years later, there were no players of Polish heritage left on Chicago's major league baseball teams.

This unhappy circumstance followed on the heels of some illustrious recent seasons featuring Greg "Bull" Luzinski, Jerry Dybzinski — even Ron Redowski-Reed at Comiskey Park.

But as a result of a recent trade with the Milwaukee Brewers of the American League East Division, the Sox now have a stellar performer — one who figures to be a mainstay in their bullpen for foreseeable Western Division campaigns.

Though you might guess Raymond Mark Searage to perhaps be of French lineage, the newly acquired 31-year-old lefthander can trace his roots back to his paternal grandfather's original surname, Sarowicz.

"My father," Ray's father, Raymond Andrew Searage related, "emigrated to the United States from Poland at the turn of the century and settled in Yonkers, N.Y., but was unable to find employment at any of the big factories there." (Bordering New York City, at that time a town of some 100,000, Yonkers was a hotbed of political activity.)

"He tried phoneticizing the family name to Sarovitz without much success in job-seeking. Ray's grandfather did get interested in politics, however, passing out leaflets door-to-door for a certain Mr. Fay, who was running for a local judgeship. The latter was elected and — as Judge Fay — advised my dad to 'Americanize' his name to obtain work."

For that era's \$1 fee, Sarowicz-Sarowitz became Searage and a job, marriage and family soon followed, culminating in the birth on May 1, 1955 of Ray M. to Ray A. and Josephine (nee Horzyk). The Searages have two other children, Mark, 30, a Denver architect; Pamela, 35, married with three children in Long Island, N.Y.

"Mister Zero," as the undersigned has dubbed him, went through the Little League, Babe Ruth, Connie Mack, Stan Musial syndrome before graduating as a three-sport athlete (basketball, cross-country) from Deer Park High School in 1973. Two years of college followed at West Liberty State (W. Va.) before being selected in the June '77 free agent draft by St. Louis.

In the minors for two seasons, Searage was traded to the New York Mets system for Chicago Cubs catcher Jody Davis. Called up by the Mets in 1981, he got his first big league win and save for NY.

The mustachioed 6-1, 180-pounder went to Cleveland Indians AAA affiliate Charleston, to the San Diego

Padres and back to the Indians, all within a 14-month period until the Brewers acquired him as a minor league free agent following the 1983 season. He made it to the parent club in August '84 but was sent down the following June, only to resurface in August, again, whereupon he set a club record of 30 shutout innings.

Ray Searage

(Incidentally, his dad told Polish Daily Zgoda that he missed the Sox Stumper question about his son and the just-mentioned record — while attending the last Sox homestand!) In the White Sox clubhouse that same night, Searage exuded quiet confidence over his new surroundings, even gratefulness for the trade of two minor leaguers (Al Jones and Tom Hartley) to the Brewers which brought him to Chicago.

"They really have an outstanding operation here," he said. "They break down pitching into small components and can spot things that need correction. This helps a pitcher like myself considerably."

All true, but the modest Searage has the stats to disprove the Brewers' ostensible reason for sending him 90 miles south, viz., a trade for another lefthanded reliever made the Pol-Am expendable.

"He got him because he has a great arm," said Sox chief Ken Harrelson, and then reiterated the statement for emphasis. Manager Jim Fregosi chimed in with "His job is to get the lefties out — and he has done the job for us." Indeed he has, as his stats at this writing conclusively show and, moreover, explain his nickname: ERA 0.00, GS-0, GC-0, R-0, ER-0, HB-0, WP-0. Therefore, he is "Mr. Zero" in important pitching categories thus far for the Pale Hose.

Of course Ray would like to stay in games longer and show his stuff against both lefties and righties for the Reinsdorf-Einhorns and perhaps become a "terminator" as current baseball idiom describes the Bob James-Lee Smiths of the world. That will come, it says here.

In the off season the amiable father of two sons (Ray II, 5; Ryan, 3) and husband of Vickie (nee Allen) lives in St. Petersburg, Fla., where he dabbles in scuba diving, fishing and carpentry, not necessarily in any order.

Much of the Chicago media these days is filled with stories about another outstanding young American of Polish descent in another professional sport whose name resembles "tom cat." For now, though, during the baseball season still with us, let's think of deserving Ray (Sarowicz) Searage, Mr. Zero, rising young lefthanded relief pitcher of the Chicago White Sox.

*Epilogue: After the above piece was penned, Searage did allow an unearned run when his successor made a two-base error but all other zeros remain intact and he is up to 14 game appearances and 15 2/3 IP. Also, the Sox elevated catcher Ron Karkovice to the parent club, and the second player of partial Polish heritage has just won a game with a three-run homer... more later.

Paweł Migacz

Dr Krzysztof Kubik

'Szlachetne Zdrowie'

Nadciśnienie Krwi — Objaw, Który Trzeba Leczyć

Christopher Kubik, MD

Okolo 60 milionów Amerykanów objawia lub objawi w ciągu swego życia nadciśnienie krwi. Świadomość w społeczeństwie złych skutków długotrwałego nadciśnienia jest rozpowszechniona, a mimo tego napotyka się wielu ludzi ignorujących ten objaw u siebie samych. Celowo nazwałem nadciśnienie objawem, gdyż nie jest to choroba, ale objaw, mogący doprowadzić do licznych chorób.

Skąd bierze się tak często występujące ignorowanie tej nienormalności pomimo na ogół rozwiniętej świadomości złych skutków długotrwałego nadciśnienia? Chyba stąd, że podwyższenie ciśnienia krwi jest w wielu wypadkach bezobjawowe, a właściwie jedynie cyfry wyższe niż normalne uważa się najwyżej za jedyny objaw nienormalności. Nadciśnienie nie boli, czasem tylko daje złe samopoczucie bóle głowy i to powoduje, że jest niejednokrotnie ignorowane.

Ciśnienie krwi nie jest rzeczą stałą, zmienia się w pewnych granicach z wiekiem, w zależności od aktywności i pozycji ciała, będąc najniższe w dzieciństwie, wzrastając z wiekiem, przy wysiłku i podwyższając się nieznacznie przy zmienianiu pozycji z leżącej na stojącą.

Zmienia się też w zależności od napięcia emocjonalnego stąd też nieraz widzi się niedowierzanie pacjentów co do wiarygodności wyników zmierzonych ciśnienia naprzód przez pielęgniarkę, a w kilkanaście minut później przez lekarza. Poza tym ciśnienie u niektórych ludzi jest bardzo labilne, u innych bardziej stałe.

Ważne też jest względne ciśnienie, a więc charakterystyczne dla danego pacjenta, a nie tylko zapis cyfrowy mieszczący się w granicach normy. Na przykład u osobnika o skłonnościach gwałtownościach o wynik rzędu 100/60 bez leczenia jest niepokojący i wymaga dalszego przebadania chociaż sam w sobie jest w granicach normy dla dorosłego.

Czym jest norma dla ciśnienia krwi? Jest niczym innym jak statystycznym porównaniem odczytów ciśnienia krwi u wielu osobników uważanych za zdrowych, jest to więc umownie ustalona granica dla danego wieku powyżej, której mierzone ciśnienie jest uważane, jako nienormalnie podwyższone.

Mierzone ciśnienie ma dwie komponenty — skurczowe, a więc rejestrowane w tętnicach obwodowych w momencie skurczu i rozkurczowe, mierzone także w tętnicach obwodowych w trakcie rozkurczu serca — to pierwsze zawsze wyższe, drugie zawsze niższe. Ciśnienie rzędu 155-160 skurczowe i 90-95 rozkurczowe uważa się za graniczne; powyżej tego limitu nadciśnienie w zależności od wysokości okraśla się jako małe, średnie i duże, a bardzo wysokie z towarzyszeniem innych objawów określa się, jako kryzys nadciśnieniowy. Najczęściej spotyka się graniczne nadciśnienie, które jest z reguły bezobjawowe i zwykle nie wymagające leczenia farmakologicznego, a jedynie ustabilizowanie trybu życia, diety i utraty wagi w wypadku otyłości.

Niewątpliwie istnieje genetyczna predyspozycja do nadciśnienia: 15% dzieci w Stanach Zjednoczonych jest skłonnych do zmanifestowania nadciśnienia, a w wieku 65 lat połowa ludzi obu płci demonstruje ten objaw.

Czym jest nadciśnienie i co je powoduje? Wyobraźmy sobie, że pompujemy dętkę od roweru — pomką jest serce, dętką naczynia krwionośne, a słup powietrza między tymi dwoma to krew. Im większy opór na obwodzie tym bardziej wzrasta ciśnienie i tym bardziej pompka (czyli serce) musi pracować.

W żywym organizmie ludzkim przyczyną bezpośrednią nadciśnienia jest zwężenie naczyń obwodowych, a z kolei przyczyną tego zwężenia są różne, najczęściej samoistne, ale także w małym stopniu (dużo częściej u dzieci i ludzi młodych) choroby nerek i nadnerczy, które wydzielają pewne środki chemiczne do krwiobiegu powodujące zwężenie naczyń.

Tak więc przewlekłe zwężone naczynia krwionośne na obwodzie powodują stały wzrost ciśnienia krwi i pracy serca, by to ciśnienie przezwyciężyć. Efektem tej wzmożonej pracy serca jest jego przerost, głównie lewej komory, która pompuje krew do obwodu. W następstwie tego, jak każdy miesiąc, także i miesiąc sercowy po okresie nadmiaru pracy przerasta, kompensując w ten sposób swój wysiłek.

W początkowym etapie, który trwa lata, serce jest wydolne i pompuje krew na obwód w dostatecznej ilości, by odżywić wszystkie organy tlenem. Nadchodzi jednak czas, gdy pracujące na maksymalnych obrotach przez długie lata przerosłe już serce nie jest w stanie podać dalszemu wysiłkowi i osłabia znaczenie swoją pracę, jakby rezygnując z dalszej walki.

Nazywamy to niewydolnością serca, a manifestuje się to nietolerancją wysiłku, szybkim męczeniem, "krótkim" oddechem przy nawet małym wysiłku i ogólnej słabości. Krew ulega zastojowi w płucach w następstwie czego przerasta prawa strona serca pompująca krew do układu płucnego. W następstwie tego i prawa część serca ulega niewydolności, a to już manifestuje się przez obrzęki, sinicę i powiększenie wątroby.

Taki jest cykl i następstwo zwężenia naczyń obwodowych i długotrwałej wzmożonej pracy serca z powodu nadciśnienia. Nadciśnienie jest tym rodzajem schorzenia, które może być i powinno być kontrolowane i leczone. Tylko niefrasobliwości pacjentów i karygodnej niestaranności lekarza należy zawdzięczać niekontrolowane przez dłuższy czas nadciśnienie krwi.

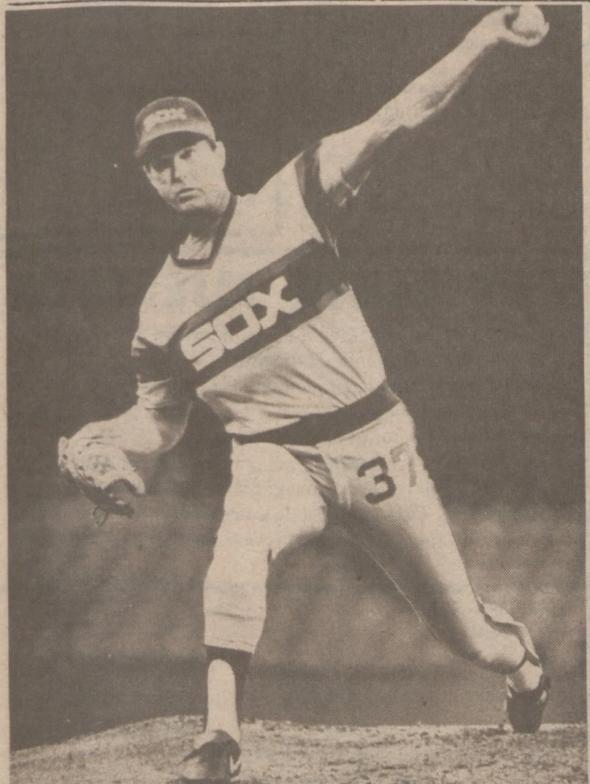
Obecnie istnieje na rynku co najmniej kilkadziesiąt leków obniżających ciśnienie w różny sposób — różny to znaczy przez odmienne mechanizmy działania zmniejszający skurcz naczyń obwodowych, zmniejszający ilość krążącej masy krwi lub zmniejszający wysiłek pracy serca, jako pompy, a prowadzący ostatecznym efekcie do obniżenia ciśnienia.

Umiejętne ćwiczenia fizyczne, unikanie stresów, kontrola wagi i ograniczenie użycia soli w diecie są czynnikami regulującymi graniczne lub nieustalone małe nadciśnienie. Ćwiczenia fizyczne, zwiększają rezerwy układu krwionośnego i sercowo-płucnego, unikanie stresów, gdyż zmniejszają napięcie układu nerwowego, który pośrednio przyczynia się do obkurczania naczyń obwodowych, kontrola wagi, gdyż zmniejsza masę ciała, którą krew musi odżywiać, wreszcie obniżenie użycie soli w diecie.

Dlaczego? Sól, razem z chlorem składnik soli ma chemiczną właściwość przyciągania wody, a więc zwiększa jej ilość w krwiobiegu zmuszając serce do większej pracy, aby przepompować ją na obwód. Sól nie jest nieodzownym dodatkiem do diety, wystarczającą ilość soli zawierają popularne potrawy i dodatkowe jej używanie jest niepotrzebne dla zaspokojenia potrzeb dietetycznych, a często nadużywane, gdyż niewątpliwie poprawia smak wielu potraw. Oblicza się, że w USA używa się trzy do pięciu razy więcej soli w diecie niż potrzeba.

Leczenie farmakologiczne włącza się jedynie pod kontrolą lekarza, wtedy gdy inne środki zawodzą. Istnieje zasada stopniowania w używaniu środków na obniżenie ciśnienia od najłagodniejszych leków, o małych dawkach, aż po najpotężniejsze w działaniu, jeśli ciśnienie nie jest kontrolowane pomimo leczenia. U starszych ludzi, jako pierwsze używa się środków moczopędnych zmniejszających ilość krążących płynów (ale nie krwinek) w krwiobiegu, u młodszych ludzi — środków zmniejszających wysiłek pracy serca przez blokowanie impulsów stymulujących bicia serca.

Różne kombinacje rodzajów leków i unikanie najbardziej szkodliwych działań ubocznych przy leczeniu zaawansowanego nadciśnienia jest odpowiedzialnością lekarza, a kooperacja pacjenta w tym wypadku ma ogromne znaczenie dla wyniku leczenia.

DETROIT — Steve Carlton, były zawodnik San Francisco Giants, rozpoczął swój pierwszy sezon w American League w barwach chicagowskiego zespołu Sox. (UPI)

POLSKIE CENTRUM MEDYCZNE
Największy w Ameryce
Polski Wielospecjalistyczny Zespół
Opieki Zdrowotnej

- Wysoko Wykwalifikowany Personel Medyczny
- Apteka na Miejscu
- Honorujemy Ubezpieczenia.

Czynne od poniedziałku do soboty
3015-17 N. Milwaukee Ave.
(Róg Monticello i Ridgeway)
278-6050

MÓWIĄCY PO POLSKU LEKARZ
JOHN ZABOROWSKI, M.D.

PROWADZI PRAKTYKĘ W ZAKRESIE CHOROBY WENETRZYCH ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM DOLEGLIWOŚCI WIEKU STARCZEGO.

3015-17 N. Milwaukee Ave. Chicago, IL 60618
Tel. 278-6050

HONORUJEMY UBEZPIECZENIA MEDYCZNE

SKÓRZANE KURTKI

\$25

W innych sklepach sprzedawane po \$150 do \$200
TYSIĄCE DO WYBORU

No Surrender, Inc.
5649 N. Ashland, Chicago, IL
Tel.: 271-1300
Mówimy po polsku.

Otwarte od poniedziałku do czwartku od 9 rano do 5 po poł.
W Piątek od 9 rano do 10 wiecz.

Referendum Dopiero w Lutym 87

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

1987 roku, w tym samym dniu co prawdyby na mayora, zaś ewentualne zmiany nie zostaną wprowadzone przed wyborami 1991 r.

Decyzja została uznana przez zwolenników Washingtona za "ogromne zwycięstwo," natomiast prokurator stanowy określił ją jako "policzek dla każdego chicagowianina."

Autorzy propozycji o zmianie zasad wyborów na mayora, kongr. William Lipiński (D.-III.) i ald. Edward Vrdolyak (10 warda) oskarżyli radę o zmianę decyzji wydanej na piśmie w dniu 20 sierpnia.

Sojusznicy mayora nie są szczególnie zadowoleni z faktu, iż referendum w tej sprawie odbędzie się w lutym przyszłego roku. W przypadku wyrażenia przez wyborców zgody na zmianę procedury wyborczej, partyjne prawdyby zostałyby zastąpione przez prawdyby dla wszystkich kandydatów na mayora miasta, a następnie wybory, do których stanęliby dwaj kandydaci, którzy uzyskali największą ilość głosów.

Trzej członkowie Rady Wyborczej zdecydowali, że referendum w sprawie zmiany zasad wyboru

mayora nie może się odbyć w dniu 4 listopada, ponieważ w dniu tym wyborcy odpowiedzą na pytania w sprawie trzech innych zagadnień.

Dwaj członkowie rady, Corneal Davis i James Nolan powołali się przy podejmowaniu decyzji na przepisy prawa stanowego, które nie dopuszczają więcej niż trzech referendów przed jakimkolwiek wyborem.

Przewodniczący Rady Wyborczej Michael Lavelle wyraził odmienną opinię na ten temat.

Nolan jedyny republikanin wśród członków rady podpisał poprzednio zgodę na rozpisanie referendum. W dzień po ogłoszeniu decyzji w tej sprawie, Nolan potwierdził, iż popiera stanowisko Lavelle. Lecz w minionym tygodniu wycofał swoje poparcie i oświadczył, iż nigdy nie oddawał oficjalnego głosu w tej sprawie.

Lipiński oskarżył Nolana o to, że ugiął się pod naciskiem ze strony gub. Thompsona i innych przywódców Partii Republikańskiej, którzy wyrazili przekonanie, że nadanie sprawie rozgłosu spowoduje zwiększenie się frekwencji wyborczej zwolenników Partii Demokratycznej.

Po głosowaniu Nolan i Lavelle oświadczyli, że ich zdaniem sprawa jest zakończona i nie mają zamiaru zajmować się sprawdzaniem czy 143 tys. podpisów które znalazły się pod petycją są autentyczne.

Ald. Timothy Evans (4 warda), zwolennik mayora Washingtona, powiedział, że rada powinna zbadać autentyczność podpisów, aby upewnić się, że referendum nie odbędzie się także w lutym.

Choroba "Legionistów" Ciągle Groźna

Sheybogan, Wis., (UPI) — W ciągu ubiegłego miesiąca stwierdzono już 29 zachorowań na "chorobę legionistów" w tym dziewięć wypadków było śmiertelnych.

W Sheybogan w stanie Wisconsin epidemia "choroby legionistów" przybiera coraz bardziej na sile. Nie rozprzestrzenia się ona przez kontakty z osobami zarażonymi, lecz głównym siedliskiem tej choroby są wszelkiego rodzaju zbiorniki wodne. Najbardziej badane są klimatyzatory, prysznic i nawilżacz powietrza jako potencjalne źródła roznoszenia się choroby.

Epidemiolodzy powołani przez stanowy Urząd Zdrowia badają wieże ciśnienia i wszelkie urządzenia gromadzące wodę, by znaleźć miejsca rozmnażania się wirusa Legionelli. Choroba objawia się głównie bardzo skomplikowanym zapaleniem płuc. Inne objawy to utrata apetytu, wysoka gorączka oraz bóle głowy i mięśni.

Tegoroczna epidemia "choroby legionistów" jest największą w historii stanu. Kilka przypadków zachorowań zanotowano w 1979 roku, kiedy to na chorobę tę zmarły cztery osoby, a dziewięć przez dłuższy czas musiało w szpitalu być poddanych intensywnej opiece lekarskiej. W całym Stanach Zjednoczonych w roku 1985 zanotowano ponad 750 przypadków zachorowań na "chorobę legionistów".

Tegoroczne zachorowania na "chorobę legionistów" w Sheybogan są rzeczą wyjątkową, gdyż nie zanotowano podobnych wypadków w innych częściach stanu. Nie objęła ona nawet całego miasta, lecz większość wypadków zachorowań stwierdzono u mieszkańców zaledwie kilku ulic. Przedstawiciele służby zdrowia twierdzą, że są już na najlepszej drodze do zlokalizowania źródła choroby i powstrzymania roznoszenia się tych bardzo niebezpiecznych zarazków.

Hussein Gluchy Na Bliskowschodnią Ugodę

Tel Awiw (CT) — Nie udało się Stanom Zjednoczonym, Egipcjom i Izraelowi przekonać króla Jordani Husseina, by wziął on udział w planowanym na przyszły tydzień spotkaniu szefów rządów Izraela i Egiptu.

Zdaniem Palestyńczyków, którzy prowadzili rozmowy w Ammanie, odmowa spotkania Husseina z Peresem jest definitywna.

Peres i Mubarak mają się spotkać w przyszłym tygodniu pod warunkiem, że podpisane zostanie przez nich wcześniejsze porozumienie w sprawie Taby — skrawka Synaju, do którego pretensje zgłaszają obydwaj kraje.

EDMOND, OKLAHOMA — Kwiaty przed budynkiem poczty, w którym doszło 20 sierpnia do tragedii. Czternaście osób zginęło z ręki uzbrojonego szaleńca. (UPI)

Nie Dojdzie Do Wymiany "Szpiegów"

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

wość wymiany więźniów, Redman odpowiedział, że "dwa przypadki są zupełnie różne. Przypadek Danilowa opiera się na wyssanych z palca oskarżeniach".

Podobnie jak Redman, Gierasimow również twierdzi, że aresztowanie Danilowa nie ma związku z przypadkiem Zacharowa.

W czasie drugiego widzenia z żoną, powiedział Danilow, że został on wzięty przez ośmiu agentów KGB po tym, jak sowiecki znajomy wręczył mu pakunek, w którym jak się później okazało znajdowały się tajne mapy i fotografie sowieckich instalacji wojskowych.

Danilow twierdzi, że powiedział mu, iż paczka zawiera wycinki z gazet.

Zapytany we wtorek Gierasimow, czy zawartość paczki wystarcza, aby oskarżyć Danilowa o szpiegostwo odpowiedział, że "materiały, jakie znajdowały się w jego posiadaniu, w pełni wskazują na działalność szpiegowską. Jest to klasyczna sytuacja, jak ze zlego filmu szpiegowskiego". Powiedział on też, że Danilow został zatrzymany w bardzo podejrzanych okolicznościach, do których rzecznik sowieckiego MSZ zalicza "chodzenie po parku

Prez. Meksyku o Stanie Państwa

Mexico City (UPI) — Prezydent Miguel de la Madrid wygłosił swoje doroczne przemówienie o stanie państwa. Ostrzegł on w nim, że nie należy oczekiwać szybkiego wzrostu w gospodarce kraju.

De la Madrid bronił swojej polityki podczas czteroletniego sprawowania rządu zarzucając partiom opozycyjnym stawianie trudności w wprowadzaniu kraju z kryzysu.

W swoim przemówieniu prezydent Meksyku stwierdził, że "spadające ceny ropy naftowej są prawdziwym kataklizmem dla ekonomii jego kraju", co spowodowało spadek o jedną trzecią oczekiwanych dochodów z eksportu tego bogactwa. Prezydent przestrzegł naród meksykański przed koniecznymi przedsięwzięciami polityki "zaciskania pasa", by kraj jak najszybciej mógł wyjść z kryzysu i oddać swoje długi zagraniczne.

"Niektóre grupy próbują wykorzystać trudną sytuację kraju, by osiągnąć swoje doraźne cele polityczne" — stwierdził prezydent de la Madrid wskazując tym samym bardzo wyraźnie na partie opozycyjne, które próbują bojkotować jego politykę wprowadzania kraju z kryzysu.

"Meksyk nie będzie mógł oddać blisko \$100 miliardów długów zagranicznych bez kolejnych pożyczek" — powiedział prezydent Meksyku. Dodał on także, że niestety trzeba ciągle liczyć się z inflacją i konieczną dewaluacją meksykańskiego peso.

Prezydent de la Madrid swoje przemówienie zakończył stwierdzeniem, że dzięki pomocy z zagranicy perspektywę jego kraju są coraz lepsze, a właśnie wprowadzane reformy pozwolą na szybsze wyjście z kryzysu.

na skraju miasta".

Park Wzgórza Lenina, w którym zatrzymano Danilowa położony jest o 10 min. jazdy od Kremla i 5 min. pieszo od mieszkania Danilowa.

Gierasimow sugerował, że człowiek, który wręczył Danilowowi paczkę, był śledzony, nie zdradził jednak, co się z nim stało.

Danilow przebywał w Moskwie przez 5.5 lat i zamierzał udać się w tym tygodniu w długą podróż syberyjską śladami swoich rosyjskich przodków. Po podróży miał on powrócić do Stanów Zjednoczonych.

Konferencja "Niezaangażowanych" w Zimbabwie

Harare, Zimbabwe. (UPI, CST) — Wystąpienia Moammara Kaddafiego, oraz przedstawicieli Kuby i Iranu przypięczowały niespójność Ruchu Państw Niezaangażowanych, którego konferencja odbywa się właśnie w Zimbabwie. Obok kwestii dla zebranych bezdyskusyjnych jak sprawa apartheidu, wyścigu zbrojeń czy walki z głodem pojawiły się nowe np. jak potraktować kontrolerskiego przywódcę libijskiego? Wystąpienie prezydenta Iranu, który wypominał zebranych, że pozostają oni głusi na sowiecką okupację Afganistanu, oraz że nie przestrzegają oni zasady trzymać stronę uciśnionych spotkało się z zrozumiałym mieszanym przyjęciem. Nie mogło się ono z pewnością podobać Fidelowi Castro, który zdaniem niektórych obserwatorów wygłosił wyjątkowo agresywne przemówienie.

Zaatakował on Stany Zjednoczone, kapitalizm jako taki i przypisał że oddziały kubańskie tak długo pozostają w Angoli jak długo nie obalony zostanie apartheid w RPA.

Podstawowym pytaniem zebranych było: "czego tu szuka Kaddafi?" Jego niespodziewany przyłot w poniedziałek wywołał podejrzenia że był on związany z groźbą ponownego ataku USA na Libię.

W tym samym czasie amerykański ambasador Vernon A. Walters objężdża Europę Zachodnią w celu zjednania jej dla polityki sankcji wobec Libii.

Nowy Kandydat Na Amb. USA w RPA

Santa Barbara (CT) — Biały Dom podejmie w najbliższym czasie decyzję w sprawie ewentualnego wysłania do Republiki Południowej Afryki czarnego ambasadora Edwarda Perkinsa (lat 58), Perkins, który sprawuje obecnie obowiązek ambasadora USA w Liberii, zastąpi na tym stanowisku Herman Nickela.

W Rozmowach Rozbrojeniowych USA Wykazują Dobrą Wolę

Washington (NYT) — Jak podają wysocy przedstawiciele administracji prezydenta Reagana strona amerykańska zamierza uściślić swoją pozycję w rokowaniach o kontroli zbrojeń, by zmniejszyć różnicę w podejściu do sprawy w porównaniu ze stroną sowiecką.

Rozważana jeszcze amerykańska propozycja przewiduje podniesienie liczby rakiet z głowicami nuklearnymi stacjonujących na ziemi o 10 procent. Każda ze stron miałaby ich wówczas 3.300. Strona sowiecka posiada aktualnie 6.400 tego typu rakiet i proponowała ograniczenie ich liczby do 4.800.

Amerykanię pragną zaproponować Moskwie ograniczenie wszystkich rakiet stacjonujących zarówno na lądzie, jak i umieszczonych na okrętach podwodnych do 7.500. Poprzednio limit ten miał wynosić 6.000 rakiet.

Następną propozycją strony amerykańskiej ma być ograniczenie liczby rakiet z głowicami atomowymi umieszczonymi na samolotach do 2.000. Poprzednio Stany Zjednoczone zgadzały się tylko na 1.500 tego typu rakiet. Ilość bombowców dalekiego zasięgu po obu stronach ma wynosić 350 sztuk.

Nie więcej niż połowa sowieckich głowic nuklearnych znajdować się może na "ciężkich" raketach typu SS-18, raketach dalekiego zasięgu stacjonujących na lądzie lub raketach o więcej niż sześciu głowicach.

Administracja prezydenta Reagana twierdzi, że fachowcy rozważają zmiany jeszcze innych propozycji w kilku dziedzinach rozbrojenia. Zaproponowane one będą w najbliższym czasie.

Nie podano także jeszcze końcowej decyzji o amerykańskich propozycjach, lecz spodziewana ona jest jeszcze przed sowiecko-amerykańskimi rozmowami zapowiedzianymi w Waszyngtonie na najbliższy piątek i sobotę. Spodziewa się, że zmiany w stanowisku Waszyngtonu pomogą osiągnąć postęp w rokowaniach, które od dłuższego czasu trwają w wyraźnej stagnacji.

Przedstawiciele Departamentu Stanu i sowiecka agencja prasowa TASS podali jednocześnie w ubiegłym tygodniu, że obie strony doszły już do porozumienia w kilku dziedzinach rozmów na temat uniknięcia przypadkowej wojny atomowej w Europie.

Sowieci wyrazili w końcu zgodę na inspekcję i kontrolę wszystkich ich oddziałów stacjonujących na obszarze od Niemiec Wschodnich do Uralu. Stany Zjednoczone ze swej strony zobowiązały się do każdorazowego informowania Moskwy o wysłaniu większych jednostek do Europy.

Ciągle trwają rozmowy na temat ilości wojsk, o których manewrach obie strony powinny się niezwłocznie informować. Rosjanie zgodzili się informować Zachód o ruchach wojsk powyżej 20.000 żołnierzy. Ostatnio zgodzili się obniżyć tę liczbę do 18.000. Stany Zjednoczone i ich zachodni so-

jusznicy mówią o 6.000 żołnierzy opuszczających garnizony i koszary, lecz skłonni są prowadzić rokowania na tamat 12.000 żołnierzy. Negocjacje ciągle trwają i wszystko zależy od dobrej woli obu stron.

Jak do tej pory zgodzono się na wzajemne informowanie o "wszystkich koncentracjach" oddziałów wojskowych, nie tylko w celu manewrów lub ćwiczeń.

Dość rozdźwięku wywołał też kontrola wojsk stacjonujących w Europie. Kraje zachodnie domagają się, by każdy z 16 członków paktu NATO miał co najmniej raz w roku możliwość kontroli oddziałów sowieckich. Takich inspekcji byłoby w ciągu roku 16, podczas gdy druga strona miałaby ich zaledwie 7, bo tyłu członków liczy Pakt Warszawski. Strona sowiecka nie chce się pod żadnym pozorem zgodzić na takie rozwiązanie.

Rozmowy w Sztokholmie ciągle trwają. Negocjacje rozbrojeniowe na temat broni nuklearnych będą kontynuowane w najbliższym tygodniu w Waszyngtonie.

Najbliższy czas pokaże, czy w obuj tych kwestiach obie strony wykazują naprawdę dobrą wolę i osiągną porozumienie, by uchronić ludzkość przed apokaliptą wojny nuklearnej.

★ Praca Żeńska

KOBIETY

Do sprzątania zbiorowego oraz kierowca (kierownik grupy). Angielski niekonieczny. Dzwonić po 8 wieczorem.

376-8045

Potrzebna Barmanka

Doświadczona za znajomością języka angielskiego, od zaraz.

CHRISTINA'S PLACE

3759 N. Kedzie
Tel.: 463-1768

PRACE Z MIESZKANIEM DLA KOBIET

Podstawowa znajomość jez. angielskiego wymagana. Wszystkie prace gwarantowane piśmiennie.

DEPENDABLE EMPLOYMENT AGENCY

5320 W. Lawrence Ave., Pokój 205
(Róg Milwaukee — Lawrence)
Tel. 685-5766

POTRZEBNE KOBIETY

Do sprzątania. Północne przedmieście. Muszą być odpowiedzialne, uczciwe. 5-6 dni w tygodniu. Muszą mówić trochę po angielsku i posiadać referencje.

Tel. 299-2467

w języku angielskim.

MAID

3 DAYS PER WEEK.
Fluent English, live-in considered.
References required.

Call:

676-2399

POTRZEBNA KASJERKA DO SKŁADU ŻYWNOSCIOWEGO

Pelne godziny. Musi mówić po polsku i po angielsku.

Zgłaszać się osobiście:

INTERNATIONAL FOOD STORE
3417 W. Diversey

FULL-TIME secretary for small office. For inf. call 384-7800, ask for Tony.

BABY SITTER

for 15. mo. old baby in my Skokie home. Must be able to communicate in English.

677-5603

Potrzebna Kucharka

z doświadczeniem w Stanach Zjednoczonych do polskiej Restauracji w Cicero Illinois. Także jest potrzebna pomoc do kuchni. Muszą zamieszkać. Stała praca, dobra zapłata oraz inne dobrodziejstwa. Zgłosić się osobiście pod numer 5639 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. i pytać się o Zofię

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza żona moja i matka nasza, śp.

Janina Karniej (z domu Kurpiewska)

po krótkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 2-go września 1986 roku, w nocy, w średnim wieku.

Zwłoki można odwiedzać dziś i w czwartek od godziny 4-ej po południu.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 5-go września, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 6000 N. Milwaukee Ave., do kościoła Immaculate Conception, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni: Antoni, mąż; Jan, Józef i Czesław, synowie; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Zakład Pogrzebowy B.F. Malec i Synowie, telefon 774-4100.

CZYTELNIK MIESIĄCA

- Główna wygrana \$100.00; druga nagroda, półroczna prenumerata Dziennika Związkowego.
- Każdy może nadesłać dowolną ilość kuponów.
- W losowaniu będą brały tylko oryginalne kupony, które otrzymane do końca danego miesiąca.
- Losowanie raz w miesiącu a nazwiska zwycięzców ogłaszane będą w każdy drugi piątek miesiąca.
- Pracownicy Dziennika Związkowego i Związku Narodowego Polskiego i ich rodziny nie mogą brać udziału w konkursie.

WRZESIEŃ, 1986

Imię, Nazwisko

Numer domu, ulica

Miasto

Stan

Zip code

Kupon należy wysłać na adres:

CZYTELNIK MIESIĄCA

Dziennik Związkowy

6100 N. Cicero Ave., Chicago, IL 60646

★ Pomoc Domowa

UWAGA! UWAGA!
ZAROBEK \$200-\$300
Prace Domowe Dla Kobiet
Z zamieszkaniem lub bez. Znajomość języka angielskiego pomocna. Pielęgniarki i lekarze z Polski mogą zarobić więcej. Zgłaszać się osobiście, 9 rano-6 wieczór.
4109 N. Milwaukee Ave.
Tel.:
Robert-777-1121
Irena-792-1343
POLONIA
EMPLOYMENT AGENCY

Live-in
COMPANION
Light housekeeping and cooking.
Call: MR. BOB R.
588-6666
or after 8 p.m.:
276-1492

BABYSITTER - Live-in. Call 674-3998.

CLEAN HOME in northwest suburb. Must speak English. 398-2404.
KOBIECY mówiące po angielsku do prac domowych. 749-8652.

FULL CHARGE MAID
3 DAYS PER WEEK
Fluent English. Cooking and serving experience. References required.
Call: 935-6489
LIVE-IN CONSIDERED

★ Praca

DENTAL RECEPTIONIST
For downtown office. Full time. Must be cheerful and have pleasant personality. Light typing required. Mature person preferred. Call 726-1155

Medical Opportunities
CNA'S
Seeking certified nursing assistants to fill positions on our 7-3 and 11-7 shifts. Weekend positions also available. Excellent benefit package. Free insurance after 90 days. Long term care facility located in Westmont, Ill. Convenient to Stevenson Xway. For interview, call Westmont Convalescent Center. Must speak English. 960-2026

GOVERNMENT JOBS
\$16,040-\$59,230/yr.
Now hiring.
Call 1-805-687-6000, Ext. R-9725
For current federal list.

Engraver on Gorton 3 U and P 1-2 machine. Knowledge of blueprints and set-ups on stainless alum., plastic. Speak and read English.
Call 226-8200 8-5

POTRZEBNA POMOC OD ZARAZ
Do Firmy Sprzątania (Janitorial Company). Muszą mieć doświadczenie w ściąganiu wosku i polerowaniu. Prace we Florydzie.
Proszę telefonować w jęz. ang.
1-813-923-5040

COOK
PART TIME
Graphic arts dealer is seeking an experienced cook to work 10 a.m. - 3 p.m., Monday-Friday, in our cafe. Responsibilities would include shopping once a week, preparing lunches & cleaning up daily. Interested applicants should apply at:
COGAN & O'BRIEN
1100 W. MONROE
CHICAGO, ILLINOIS

TOOL AND DIE MAKERS
Automotive progressive Die experience required.
MODEL MAKERS EXPERIENCED
Pleasant working conditions. Excellent transportation. Insurance. Paid vacations.
Apply in person
Between 2 and 4 P.M.
WIRE CLOTH
2801 Eisenhower Expressway
Bellwood, Illinois

UPHOLSTERY SEAMSTRESS
Must be experienced in cutting and sewing of upholstery fabrics. Must speak English.
687-6566
KENS UPHOLSTERY
1530 S. Cicero
Oak Forest, Illinois

OSOBA DO SPRZEDAŃNIA OBUWIA
Mężczyzna, lub kobieta.
Posiadająca trochę doświadczenia. Musi mówić po polsku i angielsku.
Pelen etat.
CAR-MEL SHOES
5555 W. Belmont
286-5511

TEMPORARY LIGHT ASSEMBLY SECONDARY DEPT.
Full time - day.
BELLWOOD, IL
Taddeus Swier:
547-1000

CERTIFIED NURSE'S AIDE
Full and part time.
ALL SHIFTS. \$4.60 an hour.
Monday through Friday
\$4.85 an hour, Saturday & Sunday.
Car necessary. Must speak English.
Call 529-3350
ELAINE BOYD CRECHE
NURSING HOME
267 Lake St.
Bloomington, Ill. 60108

★ Praca

RIVITING AND OTHER LIGHT MACHINERY OPERATING
some material handling & lig. Full time position northside.
LECTRO TECH INC. 769-6262
Must speak some English
Immediate opening

POLISH/ENGLISH SPEAKING
Credit interviewers, cashiers and clerks. Full and part time.
523-7700
L. FISH FURNITURE CO.
Mr. Gawel
Call between 1:30-4:30

AUTO MUFFLER INSTALLER
Good pay + commission. Must speak some English.
MEINEKE MUFFLER 545-6894

POTRZEBNA OSOBA
Do pracy w biurze podróży. Znajomość języka angielskiego konieczna.
853-1144

REAL ESTATE PUBLIC RELATIONS PART TIME
If you are originally from...
POLAND YUGOSLAVIA ROMANIA GREECE
You may qualify for part time openings with \$500 to \$1,000 per week income potential. Complete training program.
CALL TODAY!
MS. ANNA 452-6471
General Development Corp.

PRACA dla młodych kobiet i mężczyzn
do lat 40-tu w Californi, w Nowym Yorku, na Florydzie. Tel.: 489-3081

POTRZEBNY krawiec/krawcowa.
Pelen etat lub part time. 498-4377, w języku angielskim.

★ Praca

SPRZEDAWCA
Ze znajomością angielskiego do sklepu z dywanami.
523-1616
PRESS BRAKE
Experienced at set up and operate. Must be able to work from blueprints. Must have own tools. Previous job shop experience preferred. Excellent benefit program. Must speak English.

ALKO
11500 Melrose Street
Franklin Park 451-0700
Medical Opportunity
LPN or RN

Country's leading cosmetic surgery clinic doing hair transplants seeks energetic, outgoing nurse to assist in outpatient surgery. Ability and desire to communicate with patients are essential. O'Hare Field area. Must speak English.
Call Mon.-Fri. 9 a.m.-5 p.m.
CLEVELAND HAIR CLINIC
297-8207

BINDERY HANDWORK
Full & Part Time.
Experienced preferred. All shifts.
544-8088

DENTAL ASSISTANT/RECEPTIONIST
Enthusiastic Experienced dental assistant to become a vital member of our general dentistry team. Must speak fluent English.
CALL JUNE
775-7222

★ Praca Męska

BLACHARZ
Samochodowy z narzędziami.
827-1451
PRZYJĘ DO PRACY
malarza, blacharza oraz mechanika samochodowego. Muszą mieć własne narzędzia.
3915 W. ARMITAGE
Zgłaszać się osobiście od 8 rano do 6 wiecz.

INSTALATOR DO SIDINGU
Znający język angielski
276-0700

CNC PROGRAMMER/OPER.
To work our established 2nd shift, 3:30-12. Must have experience in programming, set-up, and operation of CNC Lathe. Experience on Mazak/Mazatrol desirable. Must speak English. Call Mr. Haich between 1-4 P.M.
439-7400

AUTO REPAIRMEN
Electrical & A/C experience helpful. Must speak read & write English
Call George 762-6630

CAR PORTER
Experienced preferred. Days, full time. Must speak English. Call Steve Martin or Bob Satlow at
381-8900

FULL TIME BAKER
Must be experienced. Must speak English. Apply in person. Mon.-Fri. 7 a.m.-12 noon.

MORNINGFIELDS
800 W. Devon
Park Ridge, Illinois

AUTO MECHANICS
Due to expansion, we need 2 experienced mechanics with tools and references. Top pay for good producers. Rogers Park area. Must speak English. Call Keith or Mike, Mon.-Fri.
274-7300

MIG WELDER
With sheet metal fabricating experience.
SHEET METAL FABRICATOR
With general machine shop experience. Villa Park. Must speak English.
833-0404

EXPERIENCED HANDYMAN FULL TIME
Must speak some English. General and trim carpentry. Dry wall, electric, plumbing, repairs, painting and paper hanging. Minor tile masonry and tuckpointing.
Call Lee 642-3803

Potrzebni, Doświadczeni CIEŚLE
Do pracy przy budowaniu nowych budynków. Muszą mieć własne środki komunikacji.
980-6595
Dzwonić od 6 wieczorem, podczas dnia zostawić wiadomość na taśmie.

MACHINIST
Automatic Screw Machines
Set-up operator. Minimum 3 years experience. Excellent wages and benefits. Full time nights.
Bellwood, IL
Thaddeus Swier:
547-1000

BLACHARZ SAMOCHODOWY
Doświadczony przy cynowaniu. DOBRY FACHOWIEC TYLKO.
Zgłaszać się osobiście.
6101 N. CLARK

★ Domy
BOGAN AREA CORNER HOUSE
2 car brick garage, 4 bedrooms, dining room. 1 1/2 baths. C/A., bsmt., BY OWNER \$85,000
Please call in English 9 a.m.-7 p.m.
582-3256

JUST REDUCED
56 apt. elevator building near lake, shops, and transportation. An excellent investment for janitor or partners. Owner finance.
Call Mon. - Fri.
341-1042

SZUKACIE DOMU W JEFFERSON PK.
Luksusowy, murywany 3 apartamentowy. Extra duże pokoje, 1 3/4 łazienki. Pieszy dystans do stacji w Jefferson Pk.
2 sypialniowe kondominium. Tylko 1 blok do stacji w Jefferson Pk. Ogrzewany garaż. Tylko \$980 podatku.

LAWRENCE - AUSTIN
Czysty 2 apartamentowy. Oddzielne ogrzewania. Garaż na 2 auta.
C-21 CATALANO
794-0221 w. j. ang.

★ Domy

GOVERNMENT HOMES
From \$1.00 (U repair). Delinquent tax property. Repossessions. Call:
1-805-687-6000, Ext. H-9725
For current repo list.

MUROWANY DOM - BUNGALOW
Pożądany północno-zachodnia dzielnica. Nowy dach, kuchnia, łazienka, dywany. Wszystkie podłogi i wykończenia dębowe. Barwione okna. Dom w doskonałej kondycji. W średniej \$80-tce. Telefonować proszę mówić po angielsku.
895-6686 od poniedziałku - w ciągu tyg. Dan

★ Do Wynajęcia
5 POKOI - 3 SYPIALNIE
2659 N. ST. LOUIS
Pierwsze piętro. \$350 miesięcznie plus depozyt asekuracyjny.
794-0353
Zostawić wiadomość na taśmie w jęz. ang.

PIĄTKA do wynajęcia z ogrzewaniem \$450. 283-6457.
IRVING PARK - CICERO
Duża garsoniera - "studio apartment". \$300 łącznie z elektryką i ogrzewaniem.
545-4082

DO WYNAJĘCIA 2-4ki, bez ogrzewania, \$330. Okolica Diversey-Francisco. 384-7800.

HOUSE FOR RENT
VIC. ADDISON & SAWYER
3 bdrm., liv. rm., dining rm. plus gar. W/W cpg., new appliances and wooden cabinets. Mint cond. Sec. deposit.
\$615
Please call in English
Diane Hanson 465-4400 days
After 5 p.m. call Roseann 588-8775

LOGAN - TALMAN
1 bdrm. apt., approx. 700 sq. ft. hardwood floors, front view, heat included \$395. 3 bdrm. apt. 1200 sq. ft. beautifully decorated. Front view. Heat included \$715.
PARK PLACE REALTY
472-6466

DAMEN-IOWA
Nowo odremontowane, 2-sypialniowe mieszkanie do wynajęcia. Od \$235.00.
Dzwonić od 9-5.
384-8581

MILWAUKEE - KENNETH
3 1/2 pokojowe mieszkanie, z sypialnią dywaną. \$375 łącznie z ogrzewaniem.
283-3663 albo 736-2851

DO WYNAJĘCIA umeblowany apartament w okolicy Jackowa. Tel.: 489-6623.
CICERO, 2 BDRMS. BASEMENT APARTMENT
all utilities paid. 2 small children OK. no pets. \$315 a month plus 1 month sec. Weekdays after 6 p.m. Call in English.
863-6042

★ Rozmaite
NA SPRZEDAŻ 2 okienne klimatyzatory. "G.E." maszyna do prania i suszarka. 283-0532 albo 827-4155.

ENCYKLOPEDIA
21 Tomów - 50% Zniżki
Komplety Materaców Sealy - \$99
Dębowe komplety do sypialni, kanapy, wersalki, "love seats," do 65% zniżki.
MARJEN FURNITURE
8121 N. Milwaukee Niles
966-1088

★ Wycieczki
OKAZYJNA WYCIEZKA DO NIAGARA
6, 7 wrzesień, statek helikopter, sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej stary Fort. \$80.
489-2951

Tania i Atrakcyjna Wycieczka Do Niagara
Weekend 6 i 7 września, statek, Stary Fort, Sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej. \$80. 489-2951

★ MEBLE
GIRL'S CANOPY BED
Matching curtains and French provincial sofa. Misc. furniture, etc.
Call 825-5574 after 4 P.M.

★ RUMMAGE SALE
WIELKA WYPRZEDAŻ "RUMMAGE SALE"
ST. PHILIP THE APOSTLE
1980 Old Willow Rd, Northfield, IL
Czwartek, 4 września, 8 A.M.-3 P.M.
Piątek, 5 września, 8 A.M.-3 P.M.
Sobota, 6 września, 9 A.M.-1 P.M.
Meble, rzeczy domowe, urządzenia, ubrania itd.

★ Kontraktorzy

★ Zguby

ZGUBIONO paszport konsularny na nazwisko Antonina Szlembarska. Znalazca proszony o kontakt telefoniczny. 847-1326.
ZGUBIONO paszport Seria PB 292274 na nazwisko Tomasz Zabiegała. 622-0475.

Popieracie tych, którzy ogłaszają się w "Dzienniku Związkowym".

★ Przeprowadzki
PRZEPROWADZKI, przewózki, vanem. Tanie. 889-5412.
PRZEPROWADZKI vanem, tanio - 252-7712.

★ Usługi
DENTYSTA
NISKIE CENY
Nowoczesny gabinet. Pacjenci prywatni lub ubezpieczeni. Spłaty w ratach. Zdjęcie i przeglądy bezpłatnie.
BEZBOLESNE LECZENIE
282-4021

TELE-INFO
545-1277

INFORMACJA USŁUGOWA
To nie spis wszystkich, ale wielu NAJLEPSZYCH, oraz GODNYCH POLECENIA
Firm, Usług, Sklepow oraz fachowców wszystkich branż: Adwokaci, Lekarze, Rzemieślnicy, Mechanicy, Kontraktorzy Punkty napraw, Obsługa, Sprzedaż itp.
ZAMIAST SZUKAC SPYTAJ NAS
INFORMACJA BEZPŁATNA 545-1277

CALKOWITE REMONTY DOMÓW WEWNĄTRZ I NA ZEWNĄTRZ
Dachy, siding, soffit, rynny, porche, garaże. Tanie.
463-2665 725-8264

DENTYSTA
BEZBOLESNE LECZENIE NISKIE CENY
15 lat doświadczenia. Nowoczesny gabinet, kompletne leczenie i uzupełnianie brakującego uzębienia. Spłaty w ratach. Ubezpieczeni mile widziani. Od 9 rano - 10 wieczorem. 6 dni w tygodniu.
DR. WANDA ROGALSKA
4417 N. Central Ave.
282-4020

★ Malowanie
MALUJE dobrze, bardzo tanio. Dzwonić wieczorem. 745-8764. Gienek.
WYKONUJEMY wszelkie remonty. Malujemy, tapetujemy. 10 lat doświadczenia. 286-0864.
MALOWANIE, przystępne ceny. Tel.: 736-5417 wieczorem.

MALUJEMY wewnątrz i zewnątrz. Tanie. 227-2815.

★ Elektryczne Roboty
LICENCJOWANY elektryk wykona wszelkie prace elektryczne z gwarancją i po konkurencyjnych cenach. 725-0188

★ Naprawa TV
NAPRAWA telewizorów VCR, w naszym mieszkaniu. Tanie. Gwarancja. A. Gil. Tel.: 966-5831.

★ Naprawy Lodówek
NAPRAWA lodówek. Tel. 267-0234.
NAPRAWA lodówek, kuchenek. 2-letnia gwarancja. 539-3986.

★ Kontraktorzy
DACHY-FUGOWANIE
OBICIA ALUMINIOWE
RYNNY-BETON
OKNA SZTORMOWE
WSZELKIE PRZERÓBK
Darmo Kosztorys - Polska Firma Ubezpieczona i Pod Bondem 100% Gwarancja
HENRY SEJDAK, Właśc.
H & S HOME IMPROVEMENT CO.
Do Biura 891-5959
Do Domu Wiecz. 775-6644

ALUMINIUM SUFFIT
siding, gutters, stolarka, robi doświadczone i solidna firma z referencjami. Dzwonić
BETTER HOME CO.
677-7222 lub 867-6348

PO NOWE KUCHNIE ŁAZIENKI WERANDY (PORCHES) GARAZE
Przybudówki, okna. Drzwi Sidingi. Rynny
Dzwonić do polskiej firmy
A.M.C. CONSTRUCTION
679-8855

GROUP W CABLE
Operating One Of The Nation's Largest Most Technologically Advanced Cable Television Systems Is Seeking AREA MANAGERS
WE OFFER THE QUALIFIED INDIVIDUAL:
• Base Salary • Excellent Bonus Package
• Commissions • Company Benefits
• Top Training Program In The Industry
For these newly created positions, we're seeking motivated professionals who enjoy public contact to effectively acquire new customers through direct sales, referrals and contact with community organizations. Individuals will also service existing accounts in their own, assigned sales territory. **CALL NOW 794-2070**
9 A.M.-4 P.M. Monday-Friday
You Should Be Able To Speak Both English and Polish
Women and Minorities Are Encouraged To Apply.
Equal Opportunity Employer M/F/H/V

GROUP W CABLE
Jeden z największych w kraju i najbardziej technicznie rozwinięty SYSTEM TELEWIZJI KABLOWEJ poszukuje:
KIEROWNIKÓW TERENOWYCH
OFERUJEMY WYKWAŁIFIKOWANYM OSOBOM:
• POKRYTOŚĆ WYNAGRÓDZENIE
• KOMISJOWE WYNAGRÓDZENIE
• INNE KORZYŚCIE ŚWIADCZENIA, ORAZ
• WYSOKIEJ JAKOŚCI PROGRAM SZKOLENIOWY W TYM PRZEMYSLE.
Na to nowo-utworzone stanowisko, poszukujemy więc poważnie zainteresowanych zawodowców, którzy lubią nawiązywać kontakty z ludźmi, celem umiędzynarodowienia nowych klientów przez bezpośrednią sprzedaż, udzielanie potrzebnych informacji oraz nawiązywanie kontaktów handlowych z organizacjami społecznymi na danym terenie. Będą oni także obsługiwali przydzielone im punkty sprzedaży na przydzielonym terenie.
DZWOŃCIE TERAZ: 794-2070
Od 9-tej rano do 4-tej po poł., od poniedziałku do piątku
Trzeba znać język angielski i polski.
Zachęcamy kobiety i osoby z grup etnicznych do zgłaszania się
Równe prawa do zatrudnienia dla wszystkich. M/F/H/V

The Right Connection

GROUP W CABLE OF CHICAGO
OF CHICAGO
PART-TIME CUSTOMER SERVICE REPS
20-25 hours/week
Requirements:
-Previous customer service experience.
-Excellent personal and telephone communication skills.
-Data Entry or on-line billing systems experience.
•Bilingual ability is a must.
Interested candidates may apply at Group W Cable, 3970 N. Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois between 8:00 A.M. and 4:00 P.M. (weekdays only).
Equal Opportunity Employer M/F/H/V

GROUP W CABLE OF CHICAGO
ma
DO OBJĘCIA STANOWISKA
na
PRZEDSTAWICIELI DO OBSŁUGI KLIENTÓW NA POŁ ETATU
20-25 godzin/tygodniowo
Wymagane:
-Poprzednie doświadczenie w obsłudze klientów
-Łatwość w porozumiewaniu się osobiście i przez telefon
-Doświadczenie w Data Entry i systemach on-line billing
-Muszą znać dwa języki (angielski i polski)
Zainteresowani kandydaci proszeni są o zgłaszanie się do Group W Cable, 3970 N. Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois, między 8:00 rano i 4:00 ppł. (tylko w dni tygodnia).
Equal Opportunity Employer M/F/H/V

Washington Zaniepokojony Sytuacją Na Filipinach

Santa Barbara (NYT) — Przedstawiciel rządu poinformował o wzrastającym zaniepokojeniu Washingtonu z powodu postępowania rządu prezydenta Corazon Aquino z komunistycznymi rebeliantami i innymi organizacjami opozycyjnymi.

Biały Dom spodziewa się po Manili podjęcia przeciwko nim ostrzejszych akcji.

Ten sam przedstawiciel powiedział, że sprawa ta będzie z całą pewnością przedmiotem rozmów między Aquino i Reaganem, w czasie wizyty prezydenta Filipin w Stanach Zjednoczonych, w połowie września.

Niepokoje w Washingtonie wzbudza fakt zagarniania przez lewicowych rebeliantów coraz większych obszarów kraju, co wzmocniło ich pozycję podczas ewentualnych negocjacji.

Co więcej, w stolicy USA panuje przekonanie, że rebelianci nie dążą wcale do położenia kresu zamieszkom na Filipinach. Rząd prezydenta Aquino jest odmiennego zdania.

Aquino, która spotka się z Reaganem 17 września i wygłosi przemówienie do członków Kongresu, znajduje się pod naciskiem wojskowych, którzy domagają się ostrej rozprawy z rebeliantami.

Innym tematem rozmów Reagan — Aquino będzie sytuacja ekonomiczna Filipin. Deficyt tego kraju wynosi 1.3 mld. dol. Rzecznik washingtonskiej administracji powiedział, że wobec problemów finansowych, jakie są udziałem Stanów Zjednoczonych, rząd w Manili nie może liczyć na dodatkową amerykańską pomoc gospodarczą i wojskową.

Sekretarz stanu George Shultz,

który w czerwcu br. odwiedził Filipiny podpisał umowę o udzieleniu temu krajowi pomocy wysokości 200 mln., obiecaną uprzednio rządowi prezydenta Ferdynanda Marcosa. Podczas pobytu w USA prezydent Aquino ma zamiar zaapelować do amerykańskich przedsiębiorstw, aby inwestowały kapitały na Filipinach.

Jednym z pierwszych posunięć Aquino po objęciu władzy było uwolnienie 500 więźniów politycznych, w tym Jose Marii Sisona, założyciela Partii Komunistycznej oraz Bernabe a Buscayno, pierwszego szefa Nowej Komunistycznej Partii Ludowej. Siły komunistycznych rebeliantów szacowane są na 20 tys., od siedmiu lat dążą oni do przejęcia władzy w kraju.

"Prezydent Corazon Aquino ma rację twierdząc, że wielu Filipinczyków przeszło na pozycje komunistów z powodu beznadziejnej sytuacji w kraju i że najlepszym sposobem rozwiązania kryzysu jest poprawa sytuacji ekonomicznej" — powiedział przedstawiciel Washingtonu. Jeden z doradców Reagana powiedział, że metody przyjęte przez nową ekipę rządową Filipin zaczęły przynosić rezultaty — w dniu 14 sierpnia Aquino podpisała z muzułmańskimi separatystami porozumienie o zawieszeniu ognia.

"Nie będziemy stawiać warunków, wyrazimy tylko naszą troskę" — zapowiedział przedstawiciel Białego Domu. Senator Richard Lugar, przewodniczący Komitetu Spraw Zagranicznych, który odwiedził niedawno Manilę, przekazał Aquino list prezydenta Reagana z zapewnieniem o poparciu Stanów Zjednoczonych dla nowego rządu Filipin.

W Trosce o Bezpieczeństwo Na Drogach Illinois

W ciągu ostatnich pięciu lat liczba wypadków w stanie Illinois, w których były samochody ciężarowe, wzrosła o 30%.

W tym samym czasie ilość nieszczęśliwych wypadków w Illinois zmalała o 25%.

O ile samochody ciężarowe stanowią jedynie 2% ogółu zarejestrowanych

wanych samochodów w stanie Illinois, to ilość poważnych wypadków drogowych ciężarówek wynosi ponad 10%.

Tak poważna sytuacja spowodowała, że sekretarz stanowy Jim Edgar powołał specjalną, 16-osobową komisję do zbadania problemu bezpieczeństwa samochodów ciężarowych na drogach. Na przewodniczącą Komisji J. Edgar powołał 61-letniego Orena Lowdera, byłego dyrektora wykonawczego stanowej Komisji, regulującej prawo w zakresie motoryzacji.

Lowder służył przez 28 lat w policji stanowej, był konsultantem stanowego Wydziału Komunikacji przy biurze sekretarza stanowego.

Problem bezpieczeństwa ciężarówek na drogach stał się coraz poważniejszy po 1980 r., kiedy to wprowadzono zmiany przepisów federalnych. Te zmiany spowodowały poważny wzrost ilości samochodów ciężarowych na drogach. Oblicza się, że od tego czasu ilość zarejestrowanych samochodów ciężarowych w stanie Illinois wzrosła o ok. 30%.

Zadaniem nowo powstałej Komisji będzie również przeanalizowanie istniejącej sytuacji w zakresie prawa federalnego, regulującego przygotowanie potencjalnych kierowców ciężarówek do egzaminu na prawo jazdy.

Problem ten jest również przedmiotem rozważań Kongresu, członkowie którego zastanawiają się nad wprowadzeniem ogólnokrajowych przepisów dotyczących przygotowania kierowców ciężarówek, jak również przepisów dotyczących wydawania prawa jazdy tym kierowcom, które pozwoliłyby zapewnić maksymalne bezpieczeństwo na drogach.

SINGAPUR — Corazon Aquino przed frontem kompanii honorowej podczas ceremonii powitalnej. Z tyłu prezydent Singapuru, Wee Kim Wee. (Reuter)

Porwane Dzieci Powróciły Do Matek

W ostatnich kilku dniach dwoje dzieci, które porwane zostały przez ojców, wróciło pod opiekę swych matek.

Długotrwały proces sądowy o opiekę nad dzieckiem i zwrócenie 8-letniego Christophera Rosenberga Jr. zrozpaczonej matce Debby Marzec, zakończył się pomyślnie dla matki i dziecka. Chłopczyk wrócił pod opiekę matki. Ojciec dziecka porwał Christophera przed trzema laty i wyjechał do Costa Ricky. Na rozprawę, jaka odbywała się w Chicago w sierpniu br. przyjechali rodzice ojca Christophera. Ponieważ ojciec dziecka stanowczo odmawiał oddania go matce, sędzia zmuszony był uwięzić dziadka chłopca i zwolnienie go z więzienia uwarunkować przyjazdem dziecka do matki.

W ubiegły weekend nareście doszło do spotkania matki z dzieckiem i uradowana Debbie Marzec przywoziła synka z Miami do Chicago. Senior Rosenberger został zwolniony z więzienia.

Wcześniej Debbie Marzec uzyskała nakaz sądowy wypłacenia jej przez byłych teściów sumy \$1.5 mln za to, że pomogli swemu synowi uprowadzić dziecko. Trzeba podkreślić, że po roz-

mowie małżonków sąd przyznał prawo wyłącznej opieki nad dzieckiem matce.

Również w czasie ostatniego weekendu Anna Czapska połączyła się ze swym synkiem Rogerem, którego ojciec Marian uprowadził aż do Australii. Roger ma 4 latka. Połączenie matki i dziecka umożliwione było dzięki specjalnej jednostce policji stanowej, która zajmuje się poszukiwaniem porwanych dzieci. Mariana Czapskiego umieszczono na przedmieściu Sydney w lutym br. W sześć miesięcy później władze australijskie aresztowały Mariana Czapskiego, a ubiegłej środy Anna Czapska poleciała do Australii by zabrać syna.

Marian Czapski, jak informują doniesienia prasowe zostanie odprawiony do Stanów Zjednoczonych za miesiąc. Czeka go oskarżenie o porwanie dziecka oraz oskarżenie o molestowanie 10-letniego chłopca w miejscowości znajdującej się w pow. Du Page.

Czapscy rozwiedli się w kwietniu 1985 roku. Zdaniem niektórych rozwiedziony mąż chce się zemścić na żonie porwał syna. Anna Czapska przyjechała do US z Polski przed siedmioma laty.

Nowy Rok Szkolny w Szkołach Polskich

Poniżej przekazujemy informacje dotyczące rozpoczęcia zajęć szkolnych w Polskich Szkołach Sobotnich, znajdujących się w metropolii chicagowskiej.

W większości szkół, nawet, jeśli tego wyraźnie nie zaznaczono, przyjmowane będą nadal zapisy nowych uczniów. Wystarczy przyjść z dzieckiem do szkoły na lekcję i na miejscu załatwić wszystkie formalności.

Szkoła im K. Pułaskiego,
Par. św. Wacława
3425 N. Lawndale Ave., Chicago

Nauka prowadzona jest na dwie zmiany: pierwsza — rozpoczyna zajęcia o godz. 8: 45 rano, druga — o 12-jej w południe.

Zajęcia rozpoczną się 6 września.

☆☆☆☆☆
Szkoła im. H. Sienkiewicza,
Par. M.B. Częstochowskiej
3010 S. Court Ave., Cicero, IL

Zapisy w sobotę, 6 września, od godz. 9: 30 rano do 1: 30 po poł.

Tego samego dnia, o godz. 11-jej przed południem rozpoczną się normalne zajęcia szkolne.

☆☆☆☆☆

Szkoła im. M. Konopnickiej,
Par. 5 Braci Męczenników
4327 S. Richmond Ave., Chicago

Pierwszy dzień nauki 6 września. Zajęcia odbywają się na dwie zmiany: pierwsza — od 9 rano do 12 w południe, druga — od 1 do 4 po poł.

☆☆☆☆☆

Szkoła im. T. Kościuszki
Par. św. Jakuba
2430 N. Mango

Zajęcia odbywają się w dwóch budynkach, przy par. św. Jakuba i przy par. św. Władysława, 5335 W. Roscoe.

Zajęcia szkolne rozpoczną się w sobotę, 6 września.

Nauka prowadzona jest na dwie zmiany. ☆☆☆☆☆

Polska Szkoła
Przy Parafii św. Kazimierza
w Hammond, Ind.

Zapisy i zajęcia szkolne rozpoczną się w sobotę, 6 września.

Szkoła mieści się przy par. św. Kazimierza, 4340 Johnson St., Hammond, Ind.

☆☆☆☆☆

Szkoła im. Gen. W. Andersa,
Par. św. Tekli
6723 W. Devon

Lekcje rozpoczną się w sobotę, 6 września, o godz. 9: 15 rano.

W 6-tą Rocznicę Powstania "Solidarności"

Plac Solidarności, po drugiej stronie Lake Shore Dr., naprzeciw konsulatu PRL, znowu rozbrzmiewał polską mową w 6-tą rocznicę powstania "Solidarności," by przypominać nie tylko sobie, ale i tym spod Orla bez korony, że duch "Solidarności" "nigdy nie wygaśnie. Ponad głowami licznie zgromadzonych powiewał olbrzymi napis "Solidarności," podniesiony wysoko ponad drzewna na dwóch wodorem wypełnionych balonach.

Godzina 5 po południu. Pięknie kładące się na zachodowi słońce, odbijane tysiącami fal jeziora Michigan, nadawało tej manifestacji wrazenie mistyczne.

Pierwszy przemówił wiceprezes Zarządu Głównego K.P.A. K. Łukomski. Głos wzmocniony mikrofonem zawieszonym na drzewie, niósł polską mowę w posumnie ruchu na autostradzie i odbłyśkach fal jeziora. "Cały wyteżony wysiłek aparatu bezprawia i represji milicji, ZOMO, zdeprawowanego bez reszty systemu sądowiczego, nie potrafił wymazać z pamięci, nawet przytłumić, idei, która zamyka się w

jednym słowie: "Solidarność."

Z kolei przemawia Barbara Bilik, działaczka "Solidarności" z kraju, która nawiązuje do własnych doświadczeń zakończonych przymusowym opuszczeniem Polski.

Prezes Roman Puciński przemawiał po angielsku i po polsku. Są również słuchacze amerykańscy. Prez. Puciński nawołuje do podtrzymywania ducha "Solidarności," dającemu polskiemu narodowi wspólną ideę jedności, która musi doprowadzić do wyzwolenia z rosyjskiej dominacji.

Ostatni przemawia A. Dudek, również działacz "Solidarności." Wskazuje on na konieczność niesienia pomocy "Solidarności" w kraju przez zorganizowaną działalność tu w Ameryce.

Boże coś Polskę" zamyka tą krótką manifestację, bo mamy jeszcze przemarsz przed konsulatem. O godz. 6: 30 uczestniczymy w okolicznościowym nabożeństwie na Jackowie, gdzie ks. Przybylski umacnia wiernych w duchu "Solidarności," wygłaszając piękne kazanie.

J. W.

Nowe Warunki Zakupu Samochodów

W końcu ubiegłego tygodnia trzy największe firmy, produkujące samochody w Stanach Zjednoczonych podjęły decyzje o znacznym obniżeniu oprocentowania pożyczek finansujących zakup ich samochodów.

I tak General Motors i Ford Motor Co., ustaliły 2.9 procentowanie na pożyczki 36 miesięczne na kupno samochodów osobowych i większości ciężarowych, wyprodukowanych w roku 1986.

Chrysler natomiast proponuje dla swoich klientów 2.4 procent na pożyczki udzielane na okres 24 miesięcy i 3.6 procentowe pożyczki udzielane na okres 36 miesięcy.

Pożyczki przeznaczane na sfinansowanie zakupu samochodów udzielane na 48 miesięcy w GM i Chrysler oferowane będą 4.8 procent natomiast w Ford Motor Co., na 5.9 procent. Wszyscy trzej producenci ustalili 9.9 procent dla pożyczek udzielonych na okres 60 miesięcy.

Dla klientów płacących gotówką producenci ustalili specjalną zniżkę i tak GM i Chrysler od 300—1.500 dolarów natomiast Ford 300—1.000 dolarów w zależności od rodzaju samochodu.

Decyzje GM obowiązują od ubiegłego czwartku do 8 października, Ford Motor Co., od soboty do 8 paździer-

nika, natomiast Chrysler Corp., od piątku do 12 października.

Decyzja Chrysler Corp., obejmuje także następujące modele wyprodukowane w roku 1987: Plymouth Turismo, Dodge Charger i Diplomat oraz Chrysler New Yorker i Fifth Avenue. Natomiast nie obejmuje modeli Dodge Omni i Plymouth Horizon, Dodge Caravan i Plymouth Voyager, Dodge Mini Ram, ciężarówkę Dodge Dakota, oraz Dodge Shadow i Plymouth Sundance.

Natomiast decyzja Forda nie obejmuje popularnych modeli Ford Taurus oraz Mercury Sable, w stosunku do których obowiązują dotychczasowe warunki zakupu.

Kampania Przeciw Analfabetyzmowi

Sekretarz stanowy Jim Edgar — przewodniczący specjalnej stanowej komisji do zwalczania analfabetyzmu zaapelował do wszystkich mieszkańców naszego stanu, by włączyli się w program mogący pomóc osobom, które nie umieją czytać, przewzyścić te trudności i podjąć się nauki czytania.

Wczoraj odbyła się specjalna konferencja prasowa z udziałem przedstawicieli różnych wyznań. Sekretarz Jim Edgar podkreślił, że wielu ludzi, których zakwalifikować można jako "funkcjonalnych analfabetów" ponieważ czytają na poziomie poniżej umiejętności wymaganych od ucznia klasy szóstej, chciałyby bardzo móc czytać Pismo Święte i modlić się z książek do nabożeństwa, dlatego tak ważnym jest, by w akcję walki z analfabetyzmem włączyły się kościoły.

Najbliższy weekend ogłoszony został weekendem walki z analfabetyzmem. Przy kościołach i w wielu ośrodkach prowadzonych przez różnego rodzaju instytucje stanowe, powiatowe, miejskie i prywatne, odbywać się będą spotkania, mobilizować się będzie ochotników, którzy pomagają będą potrzebującym w uczeniu się czytania.

Ustalono nawet specjalną "gorącą linię" dla osób zainteresowanych nauczeniem się czytania. Telefonując na nr 800-321-9511 można dowiedzieć się o programach nauki czytania najbardziej dogodnych dla danej osoby.

Obliczono, że na terenie Illinois mieszka co najmniej 2 miliony osób, które można określić jako "funkcjonalnych analfabetów".

Po Ośmiu Godzinach Poddał Się

32-letni Greg Valko zam. 808 Prairie uzbrojony w trzy pistolety, przez osiem godzin nie pozwalał aresztować się policji.

Powodem zajęcia była kłótnia małżeńska jaka miała miejsce w jego domu w piątek po południu. W trakcie kłótni Valko zaczął grozić swojej żonie pistoletem. Wtedy żona zadzwoniła na policję i uciekła z domu.

Po ośmiu godzinach Greg Valko poddał się policji. Nikt nie został ranny.

KARACZI, PAKISTAN — Antyrządowe manifestacje w Pakistanie. Jak zwykle i jak wszędzie uczestniczy w nich głównie młodzież. (Reuter)

LOTERIA

Dla wygody naszych Czytelników przekazujemy poniżej wyniki Loterii Stanowej.

Daily Lottery

2 września, 1986

0 9 5

Pick 4

2 września, 1986

4 5 4 0

LOTTO

Sobota, 30 sierpnia, 86 02 16 21 29 30 35

Środa, 27 sierpnia, 86 03 08 15 31 34 39